

Kultúrne spektrum

Periodický informačný servis o aktualitách v teórii a praxi kultúrno-osvetovej práce pre potreby pracovníkov kultúry a obecných úradov v okresoch Bánovce nad Bebravou, Nové Mesto nad Váhom a Trenčín

Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne • ročník XIX. • číslo 3 – 4/2009

Čo nájdete v čísle:

• Oceňovanie pracovníkov kultúry • Prvé písomné zmienky v roku 2010 • Dedina roka 2009 • Rok kresťanskej kultúry 2010 na Slovensku • Hľadanie finančných zdrojov pre kultúru • Tancujem, teda som... – cyklické vzdelávanie v oblasti tanečného folklóru • Vzor scenára k Vianociam • Informácie o povinnom obsahu webových stránok a o povinnosti vydavateľa obecných novín • Ako obce oslavovali prvé písomné zmienky • Reprezentovali náš región na Krajskom festivale hudobného folklóru • V skratke z podujatí TNOS • Kultúra a osвета v tlači • Jubilujúce kolektívy • Medailón

*Znovu sme prešli časť cesty svojho času
a ďalší úsek na nás čaká.*

*Známi i neznámi, blízki aj vzdialení
stretnú sa s nami, zahĺbia, skrížia.*

Čas Vianoc je daný

Človeku,

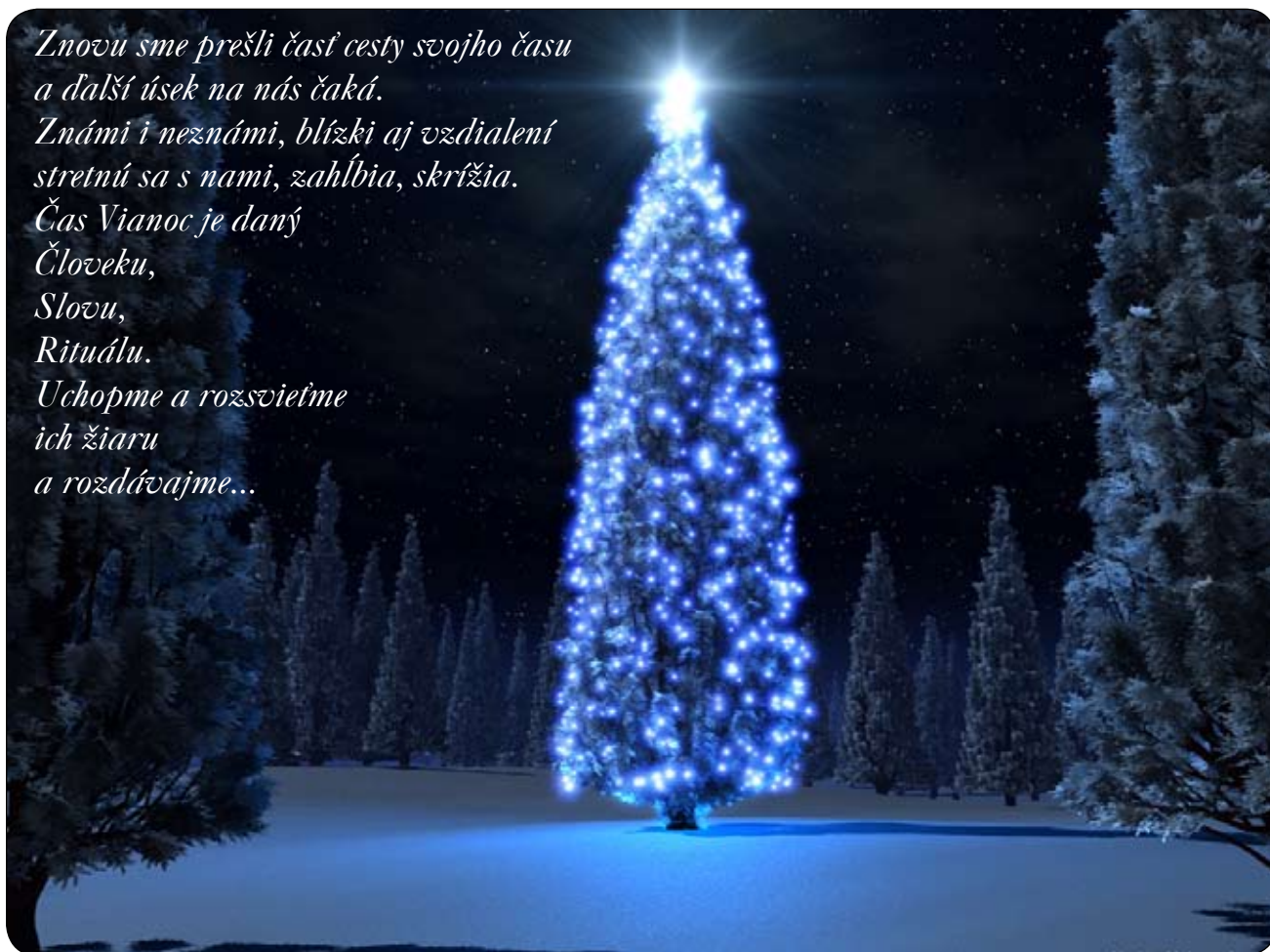
Slovu,

Rituálu.

Uchopme a rozsvietme

ich žiaru

a rozdávejme...

*Ďakujeme vám za celoročnú spoluprácu a želáme šťastné a radostné vianočné i novoročné sviatky.
Nech vás po všetky dni nadchádzajúceho roka sprevádza zdravie, šťastie, chuť do života a bohaté
priehrštie splnených predsavzatí, snov, túžob a nádejí.*

Pracovníci Trenčianskeho osvetového strediska v Trenčíne

Osobnosti kultúrneho života si prevzali ocenenia **OCENENIA PRE PRACOVNÍKOV KULTÚRY**

„Milovať život v práci znamená poznať najhlbšie tajomstvo života.“

V oblasti kultúry Trenčianskeho samosprávneho kraja sa uskutočňuje množstvo podujatí miestneho, regionálneho, nadregionálneho i medzinárodného charakteru.

Realizovať tieto aktivity by nebolo možné bez úzkej, dlhodobej a kvalitnej spolupráce s predstaviteľmi miest a obcí – primátormi, starostami, starostkami, osvetármi, vedúcimi amatérskych kolektívov záujmovej umeleckej činnosti, kronikármi, knihovníkmi a ostatnými nadšencami a aktivistami, ktorých na tomto mieste ani nie je možné všetkých vymenovať. Ich rozsiahla, obetavá práca si zaslúži našu pozornosť, vďaka a ocenenie. Trenčiansky samosprávny kraj Trenčín v snahe aspoň morálne ohodnotiť záslužnú prácu jednotlivcov a kolektívov pripravil v spolupráci s Trenčianskym osvetovým strediskom v Trenčíne slávnostný večer, na ktorom odznelo poďakovanie za ich chvályhodnú, veľaokrát i celoživotnú prácu. Ocenenia v podobe pamätných a ďakovných listov si prevzalo viacero osobností kultúrneho života 23. októbra 2009 v Kongresovej sále TSK.

Predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja MUDr. Pavol Sedláček, MPH, odovzdal pamätné a ďakovné listy za osobitný prínos k rozvoju trenčianskeho regiónu. Ocenenie získali:

Mgr. Jozef Bezák

vedúci astronomického krúžku na Základnej škole, Ul. kapitána Nálepku v Novom Meste nad Váhom za osobitný prínos k rozvoju kultúry trenčianskeho regiónu a za vynikajúce výsledky pri práci s mládežou v oblasti vedenia astronomického krúžku a popularizácie astronomických vied.

Ing. Štefan Blaško

generálny riaditeľ PSL, a. s., Považská Bystrica za osobitný prínos k rozvoju kultúry trenčianskeho regiónu a za tvorbu zbierkového fondu expozície strojárstva na Považí a odbornú spoluprácu pri tvorbe a realizácii I. ročníka podujatia Považskobystrický motocykel v roku 2009.

Darina Ďurkechová

za osobitný prínos k rozvoju kultúry trenčianskeho regiónu a za celoživotnú prácu vo Verejnej knižnici M. Rešetku v Trenčíne pri hľadaní nových foriem práce s deťmi a detskou knihou pri príležitosti životného jubilea.

Ing. Miloš Kraus

generálny riaditeľ SAUER – DANFOSS, a. s., Považská Bystrica za osobitný prínos k rozvoju kultúry trenčianskeho regiónu a za darované zbierkové predmety do zbierok Vlastivedného múzea v Považskej Bystrici, týkajúce sa histórie strojárstva na Považí.

Ľudmila Marečková

za osobitný prínos k rozvoju kultúry trenčianskeho regiónu a za celoživotné pôsobenie v Trenčianskom múzeu v Trenčíne pri príležitosti životného jubilea.

Eva Melkovičová

za osobitný prínos k rozvoju kultúry trenčianskeho regiónu a za celoživotné pôsobenie v Galérii Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne pri príležitosti 40. výročia vzniku galérie.

Ing. Pavol Meluš

amatérsky astronóm, za osobitný prínos k rozvoju kultúry trenčianskeho regiónu a za prácu v oblasti popularizácie a vzdelávania v oblasti v astronomických vied v Hvezdárni Partizánske.

Ján Procner

handlovský rezbár, za osobitný prínos k rozvoju kultúry trenčianskeho regiónu a za dokumentáciu baníckych tradícií v regióne hornej Nitry.

Jaroslava Tichá

za osobitný prínos k rozvoju kultúry trenčianskeho regiónu a za celoživotné kultúrno-osvetové pôsobenie v Trenčianskom osvetovom stredisku v Trenčíne v oblasti amatérskej výtvarnej tvorby, fotografie, filmu a amatérskeho divadla.

Marián Vasko

starosta obce Dolná Súča za osobitný prínos k rozvoju kultúry trenčianskeho regiónu a za aktívny prístup k tvorbe a šíreniu kultúrnych hodnôt s cieľom zachovávať a rozvíjať špecifické prejavy predkov pri príležitosti životného jubilea.

Mládežnícka dychová hudba Rudolfa Hečka z Dolnej Súče

za osobitný prínos k rozvoju kultúry trenčianskeho regiónu a za dlhodobé udržiavanie tradície dychovej hudby v trenčianskom regióne a reprezentáciu doma i v zahraničí.

Pamätný list za uchovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva národa si z rúk predsedu TSK MUDr. Pavla Sedláčka, MPH prevzali:

Agnesa Šedivá

vedúca Folklórnej skupiny Latovec Dolná Súča za uchovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva národa a za udržiavanie ľudových zvykov a tancov z oblasti trenčianskeho regiónu, za výrobu a obnovu súčanských krojov a starostlivosť o prevádzku obecného múzea.

Emília Šteiningerová

vedúca Detského folklórneho súboru Radosť Trenčín za uchovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva národa a celoživotné pôsobenie v oblasti detského folklóru a systematickú prácu s deťmi pri príležitosti životného jubilea.

Folklórny súbor Trenčan z Trenčína

za uchovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva národa a za prezentáciu pôvodného folklórneho materiálu trenčianskeho regiónu, reprezentáciu doma i v zahraničí pri príležitosti 60. výročia vzniku.

Folklórny súbor Družba z Trenčína

za uchovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva národa a za dlhodobé udržiavanie folklórnych tradícií trenčianskeho regiónu, štýlovú interpretáciu hudobného prejavu pri príležitosti 55. výročia vzniku.

Detský folklórny súbor Radosť z Trenčína

za uchovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva národa a za dlhodobé udržiavanie folklórnych tradícií v trenčianskom regióne, reprezentáciu doma i v zahraničí pri príležitosti 35. výročia vzniku.

Detský folklórny súbor Štvorlístok z Trenč. Turnej

za uchovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva národa a za dlhodobé systematické šírenie autentického folklóru svojej obce a blízkeho regiónu pri príležitosti 25. výročia vzniku.

Folklórna skupina Kasanka z Moravského Lieskového

za uchovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva národa a za ďalšie prezentovanie ľudových tradícií a zvykov obce a blízkeho regiónu pri príležitosti 30. výročia vzniku.

Folklórna skupina Selčan zo Selca

za uchovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva, zbieranie a prezentáciu ľudového umenia, kultúrnych hodnôt a tradícií regiónu pri príležitosti 45. výročia vzniku.

Folklórna skupina Večernica z Trenč. Turnej

za uchovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva a za dlhodobé systematické zachovávanie ľudových zvykov a tradícií z Trenč. Turnej a blízkeho okolia pri príležitosti 40. výročia vzniku.

Pri tejto príležitosti boli na slávnostnom večere odovzdané i pamätné listy za dlhoročnú knižnično-informačnú činnosť Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne.

Pamätné listy odovzdala Mgr. Lýdia Brezová, riaditeľka Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne:

Margite Púčekovej

knihovníčke Obcej knižnice v obci Omšenie za dlhoročnú knižnično-informačnú činnosť pri príležitosti životného jubilea.

PhDr. Danke Stupavskej

vedúcej oddelenia doplňovania, spracovania a ochrany knižničných fondov Verejnej knižnice M. Rešetku v Trenčíne za dlhoročnú odbornú a metodickú prácu pri spracovávaní knižničných fondov pri príležitosti životného jubilea.

Cenu Za tvorivý čin roka si prevzal

Peter Monček

zamestnanec Verejnej knižnice M. Rešetku v Trenčíne, pobočka Opatová n/V. za systematickú tvorivú, organizačnú a aktívnu knižničnú prácu s deťmi a mládežou pri príprave rozprávkového podujatia Noc s Andersenom v roku 2009.

Pamätné listy Trenčianskeho osvetového strediska v Trenčíne za dlhoročné kultúrno-osvetové pôsobenie odovzdal riaditeľ Mgr. Vladimír Zvalený nasledovným jednotlivcom a kolektívom:

Helene Bočákovvej

vedúcej Detského folklórneho súboru Stankovčan z Trenčianskych Stankoviec za dlhoročnú systematickú prácu s deťmi vo folklórnom hnutí.

Eve Čičovej

kronikárke obce Hrabovka za dlhoročné kultúrno-osvetové pôsobenie v obci pri príležitosti životného jubilea.

Dušanovi Dobiašovi

umeleckému vedúcemu súboru Musica Poetica Trenčín a detského súboru starej hudby Fistulatoris Consort za systematickú výchovu detí v hudobných kurzoch v KC Sihoť Trenčín pri príležitosti pracovného jubilea 30 rokov práce v kultúre.

Gertrúde Jakušovej

amatérskej výtvarníčke z Trenčína, členke Združenia výtvarníkov pri Trenčianskom osvetovom stredisku v Trenčíne za aktívny prístup v amatérskej výtvarnej tvorbe pri príležitosti životného jubilea.

Mgr. Terézii Kadákovej

kronikárke obce Trenčianske Stankovce za dlhoročné kultúrno-osvetové pôsobenie pri príležitosti životného jubilea.

Antonovi Kadlečíkovi

amatérskemu výtvarníkovi obce Zamarovce za dlhoročné pôsobenie v oblasti kultúry pri príležitosti životného jubilea.

L'udová hudba DFS Radosť Trenčín.

Súbor starej hudby Musica Poetica Trenčín.

• SPRÁVY • INFORMÁCIE

Ing. Júliusovi Kákošovi

amatérskemu fotografovi, členovi fotokupiny Méta a Foto-strediska pri Trenčianskom osvetovom stredisku v Trenčíne za dlhoročné pôsobenie v oblasti kultúry.

Marii Ličkovej

bývalej kultúrno-osvetovej pracovníčke v obci Omšenie za dlhoročné kultúrno-osvetové pôsobenie v obci.

Marcele Malovej

predsedníčke komisie pre rozvoj kultúry a vzdelávania pri Obecnom zastupiteľstve v Omšeni za dlhoročné kultúrno-osvetové pôsobenie v obci.

Ivete Matejkovej

vedúcej Kultúrneho centra Sihoť Trenčín za dlhoročnú rozmanitú kultúrno-osvetovú činnosť pri príležitosti pracovného jubilea 30 rokov práce v kultúre (ocenenie prevzal D. Dobiaš).

Helene Matuščinovej

kultúrno-osvetovej pracovníčke v obci Omšenie za aktívny prístup k ľudovým tradíciám a ľudovej kultúre pri príležitosti životného jubilea.

Oľge Petrgalovičovej

bývalej kultúrno-osvetovej pracovníčke obce Trenčianska Teplá za dlhoročné kultúrno-osvetové pôsobenie v obci.

Mgr. Jozefovi Švikruhovi

amatérskemu výtvarníkovi z Trenčína, členovi Združenia výtvarníkov pri Trenčianskom osvetovom stredisku v Trenčíne za dlhoročné pôsobenie v oblasti kultúry.

Účastníci slávnostného večera.

Slávnostnú atmosféru umocnil umelecký prednes zaslúžilej umelkyne Evy Kristínovej.

Detskému folklórnemu súboru Kornička z Trenčína za zachovávanie tradícií, zvykov, hier, tanečného, hudobného a piesňového materiálu z trenčianskeho regiónu pri príležitosti 10. výročia vzniku.

Folklórnemu súboru Seniorsklub Družba z Trenčína za dlhoročné pôsobenie v oblasti kultúry pri príležitosti 10. výročia vzniku.

Folklórnemu súboru Otava z Nového Mesta n/V. za zachovávanie autentického folklóru z oblasti Nového Mesta nad Váhom a blízkeho okolia pri príležitosti 20. výročia vzniku.

Folklórnej skupine Kolovrátk z Melčíc-Lieskového za udržiavanie ľudových zvykov a obyčají v obci pri príležitosti 20. výročia vzniku.

Divadelnému súboru Giovanni z Dolnej Súče za obnovu tradície ochotníckeho divadla v obci a pri príležitosti 90. výročia založenia prvého ochotníckeho divadla v D. Súči.

Dychovej hudbe Drotári z Dolnej Súče za šírenie a zachovávanie tradície dychovej hudby v regióne pri príležitosti 10. výročia vzniku.

Dychovej hudbe Modrovanka z Modrovej za dlhoročné pôsobenie v oblasti kultúry pri príležitosti 100. výročia založenia dychovej hudby v obci.

Speváckemu zboru Hornosúčan z Hornej Súče za dlhoročné pôsobenie v oblasti kultúry pri príležitosti 35. výročia vzniku.

Musice Poetice Trenčín za interpretáciu stredovekej, renesančnej i barokovej hudby.

V programe vystúpila FSK Kolovrátk z Melčíc-Lieskového...

*... i DFS Radosť z Trenčína.
Foto: V. Kmeťová*

Prvé písomné zmienky v roku 2010

Okres Trenčín

Dolná Poruba	655. výročie	rok 1355
Trenčianska Teplá	655. výročie	rok 1355
Hanzlíková	600. výročie	rok 1410
časť Trenčína		
Kubra	745. výročie	rok 1265
časť Trenčína		
Malé Stankovce	665. výročie	rok 1345
časť Trenčianskych Stankoviec		
Veľké Stankovce	665. výročie	rok 1345
časť Trenčianskych Stankoviec		
Veľké Bierovce	710. výročie	rok 1300
Velčice	665. výročie	rok 1345
časť Chocholnej-Velčíc		
Chocholná-Velčice	50. výročie	rok 1960
zlúčenie a vytvorenie jednej obce		
Motešice	50. výročie	rok 1960
zlúčenie Dolných a Horných Motešíc		
Neporadza	50. výročie	rok 1960
zlúčenie Rožňovskej a Bošianskej Neporadze		

Okres Nové Mesto nad Váhom

Bošáca	630. výročie	rok 1380
Nová Bošáca	60. výročie	rok 1950
Považany	50. výročie	rok 1960
zlúčenie Mošoviec, Sv. Kríža a Viesky n/V.		

Okres Bánovce nad Bebravou

Dvorec	555. výročie	rok 1455
Timoradza	655. výročie	rok 1355
Dolné Naštice	715. výročie	rok 1295
Horné Naštice	715. výročie	rok 1295
Podlužany	715. výročie	rok 1295
Šípkov	715. výročie	rok 1295
Uhrovské Podhradie	715. výročie	rok 1295
Žitná-Radiša	715. výročie	rok 1295
Chudá Lehota	610. výročie	rok 1400
Dolné Držkovce	610. výročie	rok 1400
časť Veľkých Držkoviec		
Zlatníky	620. výročie	rok 1390

Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne ponúka obciam pomoc pri príprave a realizácii osláv prvých písomných zmienok. V prípade záujmu sa kontaktujte s **Lubicou Juríčkovou**, č. tel. 032/6555 322, e-mail: lubica.jurickova@tnos.tsk.sk

5. ročník celoštátnej súťaže slovenských obcí „Bodovali“ aj obce z Trenčianskeho samosprávneho kraja

Na konferencii „Ako ďalej, dedina...“ v marci tohto roku bol vyhlásený už 5. ročník súťaže **Dedina roka**. Cieľom súťaže je prezentovať úspechy, krásu a jedinečnosť slovenského vidieka a prispieť k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a prestíže slovenského vidieka, k zvyšovaniu povedomia občianskej spoločnosti o hodnote krajiny na trhu jedinečnosti, originality a národnej hrdosti. Vyhlásovateľmi súťaže sú Slovenská agentúra životného prostredia pod záštitou Ministerstva životného prostredia SR a v spolupráci so Spolkom pre obnovu dediny a Združením miest a obcí Slovenska.

Do súťaže sa celkom prihlásilo 12 obcí z celého Slovenska, ktoré využili skvelú príležitosť prezentovať svoje úspechy, krásy a výnimočnosť slovenskej dediny. Súťažiaci obce museli prezentovať komplexne vykonávaný rozsah obnovy dediny vo všetkých kategóriách, pričom bola hodnotená ojedinelosť a originalita prístupov a myslenia obyvateľov a užívateľov v slovenskej dedine pri uskutočňovaní obnovy v rámci trvalo udržateľného rozvoja so zreteľom na zachovanie typických čŕt a svojej osobitosti. Charakter kritérií a hodnotenie sa nieslo zároveň v duchu motto európskej súťaže pre rok 2010: „Nová energia pre silnú spoluprácu“.

Komisia skonštatovala mimoriadne vysokú a vyrovnanú úroveň prihlásených obcí. Všetky obce môžu byť príkladom úspešného budovania občianskej spoločnosti. Sú to obce, ktoré sa rozvíjajú aj po ekonomickej stránke, snažia sa efektívne hospodáriť a spolupracovať s miestnymi podnikateľmi. Je potrebné vyzdvihnúť miestne školstvo, ktoré sa aktívne zúčastňuje na živote obce, pričom sa úspešne rozvíja a podporuje hlavne regionálna a environmentálna výchova. Obce vynikajú v oblasti udržiavania ľudových tradícií, folklóru a ich rozvíjania novými, netradičnými formami. Obce sú pripravené získavať finančné zdroje z rôznych domácich a zahraničných podporných fondov.

Ceny súťaže „Dedina roka 2009“ sú čestné. Udelil ich minister životného prostredia vo víťaznej obci Dobrá Niva 5. novembra 2009. Ocenené obce získali zároveň nárok na dotáciu v nasledujúcom roku pri podaní úspešného projektu do Programu obnovy dediny.

Teší nás, že ocenenia si odniesli aj obce prihlásené z TSK.

Obec Pruské (okres Ilava) získala Mimoriadnu cenu – ocenenie Za výnimočnú, dlhodobú systémovú spoluprácu so všetkými obyvateľmi na tvorbe a rozvíjaní moderného ducha dediny.

V kategórii Dedina ako hospodár si ocenenie Za vytváranie priaznivých podmienok pre dynamický socio-ekonomický a spoločenský rozvoj obce odniesla obec Trenčianska Turná. Na fotografii starosta obce Ing. František Ježík (druhý sprava) pri preberaní ocenenia. (Zdroj: Tlačová správa)

Rok kresťanskej kultúry 2010 na Slovensku

Nasledujúci kalendárny rok 2010 bude Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky, Konferenciou biskupov Slovenska a Ekumenickou radou cirkví v Slovenskej republike vyhlásený za Rok kresťanskej kultúry 2010 na Slovensku. Prvý Rok kresťanskej kultúry sa uskutočnil v roku 1999 ako prológ Veľkého jubilea 2000. Organizovanie druhého Roka kresťanskej kultúry nadviaže na prínosy tohto ojedinelého projektu v celom kresťanskom svete, oceneného aj na pôde Svätej stolice.

Prispejte aj vy aktivitami k šíreniu národného a kresťanského povedomia

Hlavným cieľom projektu Roka kresťanskej kultúry 2010 na Slovensku (ďalej RKK 2010) bude realizáciou odborných, teoreticko-aplikačných, výstavných, festivalových a iných podujatí, televíznych a rozhlasových programov, edičných, publikačných a ďalších aktivít prispieť k ozrejmeniu, definovaniu a priblíženiu fenoménu kresťanskej kultúry odbornej i širokej laickej verejnosti. Poukázať na mnohodi-
menzionálnosť tohto fenoménu, na jeho miesto a význam v hodnotovom systéme slovenskej spoločnosti.

Projekt má prispieť k poznávaniu nášho kresťanského kultúrneho dedičstva, kresťanských tradícií i súčasnej kresťanskej kultúry, umenia, vedy, edukácie, a tým k uvedome-
lému, vedecky podloženému šíreniu národného a kresťanského povedomia obyvateľov Slovenska. Zároveň prispeje k roz-
víjaniu kresťanských tradícií v súčasnej kultúre Slovákov, národnostných menšín a etnických skupín žijúcich v SR a Slovákov žijúcich v zahraničí.

Významným poslaním projektu je približovanie významných udalostí našej histórie, života a diela významných osobností a najmä sprítomňovanie myšlienkového presahu uvedených udalostí a diel osobností do našej kultúr-
nej a kresťanskej prítomnosti. Realizáciou mnohorakých vedeckých, odborných, vzdelávacích, výchovných a popu-
larizačných aktivít približovať posolstvá jubilejných výročí udalostí a osobností.

Dôležitým poslaním RKK 2010 bude okrem iného prispieť k prehĺbeniu spolupráce kultúrno-osvetových zariadení s cirkevnými, občianskymi, záujmovými subjektmi a k spo-
lupráci jednotlivých cirkví a náboženských spoločností, a tým k šíreniu konfesionalnej tolerance a ekumenizmu.

Veríme, že realizácia projektu RKK 2010 prispeje k pl-
neniu úloh participujúcich subjektov, vyplývajúcich z via-
cerých národných i medzinárodných stratégií a dokumen-
tov.

Očakávame, že projekt prispeje k pomenovaniu javov, sú-
visiacich s kresťanskou kultúrou, umením a vedou, prispeje
k plneniu dôležitej úlohy pri tvorbe, ochrane, zachovávaní,
no najmä znovuvytváraní sakrálného nehmotného kultúr-
neho dedičstva, a tým k napomáhaniu kultúrnej rozmani-
tosti a ľudskej tvorivosti. Napomôže zvyšovať na miestnej
i národnej úrovni informovanosť a znalosti predovšetkým
mladej generácie o význame kresťanskej kultúry, sakráln-
ho hmotného i nehmotného kultúrneho dedičstva. Jedným
z cieľov spomínaného projektu je zároveň zvýšiť uznanie a
úctu k myšlienkam kresťanskej kultúry, dedičstvu a k živé-
mu sakrálnemu umeniu medzi občanmi SR.

Projekt bude rozvíjať množstvo aktivít v rámci celého
Slovenska, zameraných na národnú obrodu a emancipá-
ciu, formovanie historického vedomia, národného a kres-
ťanského povedomia a posilňovania národnej hrdosti
Slovákov – základov ich zdravého patriotizmu, národnej
identity, uvedomeleho vzťahu k štátnosti a euroobčianstvu.
Napomôže rozvoju tvorivých aktivít aj v oblasti kresťanskej
vedy, osvety, kultúry, literatúry, umenia, spoločenského
a duchovného života, zacielených na výskum a popularizá-
ciu osobností, ich diela a jeho myšlienkového presahu do
kultúrnej a kresťanskej súčasnosti slovenskej spoločnosti.

*Vážení spolupracovníci v obciach a mestách nášho
regiónu, táto informácia má nielen poslúžiť Vašej
informovanosti, ale aj inšpirovať k účasti na realizácii
poslania a cieľov RKK 2010 konkrétnymi aktivitami.*

(Zdroj: NOC Bratislava)

HLADANIE FINANČNÝCH ZDROJOV PRE KULTÚRU

Poznáte Fond mikroprojektov?

*Fond mikroprojektov tvorí súčasť Operačného programu
cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká
republika 2007 – 2013. Ako oblasť podpory I.6. Fond
mikroprojektov je realizovaný na celom slovensko-českom
pohraničí. Minulé skúsenosti ukázali, že fondový prístup
je účinným mechanizmom pre podporu akcií malého
rozsahu a umožňuje flexibilné využívanie prostriedkov na
podporu rozpočtovo malých, ale z hľadiska významu veľmi
prínosných projektov pre nadväzovanie a rozširovanie
kontaktov medzi partnermi z oboch častí hranice.*

Fond mikroprojektov podporuje aj kultúrne aktivity

Fond bude podporovať najmä **neinvestičné projekty**
v oblasti cezhraničných aktivít.

Je nástrojom pre podporu projektov menšieho rozsahu
na regionálnej úrovni. Ide predovšetkým o podporu nových

aktivít v rámci daného územia, aktivít smerujúcich k roz-
voju cezhraničnej spolupráce a vytváraniu nových väzieb
medzi subjektmi, ktoré realizujú svoje aktivity predovšetkým
v danej prihraničnej oblasti. Mikroprojekty budú zamerané
predovšetkým na oblasť rozvoja medziľudských cezhranič-
ných vzťahov, spoločenských, osvetových a kultúrnych ak-
tív. Podporované sú aj mikroprojekty zamerané na zlep-
šenie infraštruktúry daného územia, predovšetkým z oblasti
mestskej a turistickej vybavenosti s cezhraničným dopadom.

Konkrétne budú podporované v rámci mikroprojektov tieto aktivity:

Kultúrne výmeny: Kultúrne a spoločenské výmeny medzi
miestnymi skupinami na oboch stranách prihraničného
regiónu. Kultúrne a spoločenské akcie novovzniknuté,
inovované alebo také, ktoré existovali, ale momentálne sú
prerušené (vrátane mediálnych prostriedkov a športových
aktivít). Ide o stretnutia a výmeny medzi mládežou,
umelecké a športové činnosti, folklórne slávnosti a podobné

akcie s dôrazom na rozvoj tradícií, dlhodobej spolupráce a zamestnanosti, podporovaných hlavne vo fáze ich vzniku. Predmetom podpory bude hlavne organizačná stránka akcií.

Miestna demokracia: Akcie, ktoré pomáhajú pri vytváraní, prehľbovaní zručností organizačných štruktúr v rámci miestnej a regionálnej verejnej správy a ostatných zložiek demokratickej spoločnosti (mimovládne inštitúcie a organizácie – tzv. NGO). Je možné usporadúvať s témou súvisiace školiace kurzy zabezpečujúce výmenné návštevy, prípravu projektov a procedurálne záležitosti, cezhraničná sociálna integrácia.

Ľudské zdroje: Projekty vzťahujúce sa na rozvoj ľudských zdrojov a vzdelávanie, ktoré môžu osloviť široké spektrum účastníkov a ktoré povzbudzujú spoluprácu v oblasti odborného výcviku, opatrenia zamerané na propagáciu cezhraničných pracovných možností, projekty zjednocujúce školenia, vzdelávanie, vývoj, zavádzanie technológií na oboch stranách hranice vrátane twinningových projektov medzi takýmito centrami, podpora spoločného povedomia vo vzťahu k vznikajúcim aktivitám (napr. história regiónu alebo rozvojové otázky); obsahom projektov môže byť tiež zaistenie školení, usporadúvanie krátkych kurzov a akcií a ďalej využitie materiálov pre diaľkové štúdium; obsahom takých aktivít môže byť i zaistenie jazykového vzdelávania vrátane aplikovaných jazykových kurzov, ktoré môžu napomôcť cezhraničnej spolupráci a rozvoju. Zrkadlové projekty sa môžu týkať spracovania materiálov pre diaľkovú výučbu a pod. Taktiež môže byť podporovaná výmena znalostí a skúseností vo výučbe na rôznych stupňoch.

Plánovacie a rozvojové štúdie: Analýzy prihraničného územia, príprava smerníc pre spoločné plánovanie a správu území vrátane cezhraničných oblastí ako integrovaných geografických celkov, propagácia viacúčelových zámerov

využitia krajiny. Taktiež môžu byť podporené projekty, ktoré vytvárajú predpoklady pre spoločné plánovanie v prihraničnom regióne, pre vypracovanie spoločných výskumných programov, pre vypracovanie spoločných stratégií regionálneho rozvoja prihraničného regiónu s cieľom spoločne definovať rozvojové priority. Bude možné podporovať aj prípravu rozvojových projektov a štúdií uskutočniteľnosti.

Hospodársky rozvoj: Podpora malých projektov zameraných na zvýšenie hospodárskej základne prihraničného regiónu, plánovanie cezhraničných priemyselných zón, marketingových iniciatív, trhov, výstav a propagačných akcií, propagácia hospodárskej spolupráce, rozvoja podnikania, finančná spolupráca; vytvorenie cezhraničných spoločných štruktúr a partnerstiev medzi podpornými organizáciami ako sú hospodárske komory, podnikovo zamerané vývojové/technologické/rozvojové centrá; prenos manažérskych zručností.

Životné prostredie: Projekty zamerané na špecifické problémy životného prostredia v regióne, ako napr. vypracovanie štúdií, vyhodnocovanie problémov, ekologické školenia a akcie zamerané na zvyšovanie verejného ekologického povedomia.

Cestovný ruch: Fond bude poskytovať zdroje pre rad aktivít zameraných na rozvoj cestovného ruchu – vypracovanie štúdií, plánovanie, opatrenia zamerané na posilnenie inštitúcií, rozvoj kvalitnej a prírodu nepoškodzujúcej turistiky (vrátane agroturistiky), návrh a zavedenie nových turistických produktov vytvárajúcich trvalé pracovné miesta, špecifické školenia malých a stredných podnikateľov a súvisiace programy pre rozvoj ľudských zdrojov.

Komunikácia: Rozvoj alebo vytvorenie prostriedkov a zdrojov na zlepšenie toku informácií a spojení medzi prihraničnými regiónmi.

Ak vás táto informácia zaujala, všetky potrebné dokumenty a kontakty nájdete na webovej stránke Trenčianskeho samosprávneho kraja (link www.tsk.sk/sk/regionalny-rozvoj/strukturalne-fondy-2007-2013/cezhr-spolupraca-sr-cr-fond-mikroprojektov). Najbližšia výzva bude vyhlásená 4. 1. 2010 a projekty bude potrebné predložiť do 26. 2. 2010. Ďalšie termíny vyhlásenia sú v harmonograme výziev stanovené na 3. 5. 2010 (ukončenie 25. 6. 2010) a 20. 9. 2010 (ukončenie 12. 11. 2010).

Rubriku zostavila: A. Vražďová

PRIPRAVUJEME

Regionálnu súťažnú prehliadku detských ľudových hudieb, speváckych skupín, sólistov spevákov a inštrumentalistov a krajskú súťaž tanečníkov v ľudovom tanci pre detské folklórne súbory z okresov Trenčín, Bánovce nad Bebravou, Nové Mesto nad Váhom a sólistov tanečníkov detských folklórnych súborov, folklórnych súborov a skupín Trenčianskeho kraja

**11. apríla 2010 o 14. 30 h
v Kultúrnom dome v Trenčianskej Turnej.**

Všetky informácie, propozície a záväznú prihlášku nájdete na www.tnos.sk.

Záväznú prihlášku treba zaslať najneskôr do 1. marca 2010 mailom: jarka.kohutova@tnos.tsk.sk alebo na adresu: Trenčianske osvetové stredisko, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín.

Súťažná prehliadka je trojstupňová. Víťazi z regionálneho kola v Trenčianskej Turnej postúpia do krajského kola, ktoré sa uskutoční 24. apríla 2010 v Zemianskych Kostolnoch. Celoštátna prehliadka – Detský festival ľudovej hudby sa bude konať v Likavke v dňoch 11. – 13. júna 2010. Propozície celoštátnej prehliadky sú na <http://www.nocka.sk/ludova-kultura>.

Metodika k výberu piesní a interpretácii:

Pri výbere piesní je dôležité prihliadať na vek dieťaťa, hlavne jeho hlasovú vyspelosť, interpretačné schopnosti.

Pri menších deťoch treba vybrať piesne zodpovedajúce ich veku, prihliadať na textovú časť. Výber piesní či, už pri menších, alebo starších deťoch by mal byť ako celok logický a ucelený z jednej oblasti, jedného štýlu (napr. žartovné, veselé, ľúbostné, regrútske piesne atď.), aby deti porozumeli jeho obsahu a vedeli ho interpretovať.

Pre staršie deti, ak sú interpretačne a intonačne vyspelejšie, je dobré zamerať sa na rôzne spevné pásma, napríklad piesne pri pasení, hrabaní, ľúčne, žatevné, dožinkové piesne, piesne spievané pri páraní peria, priadkach, piesne súvisiace s výročnými sviatkami a dňami (fašiangové, jarné, zimné obradové spevy, vianočné, novoročné koledy).

Skôr ako sa začne s deťmi nacvičovať spevný repertoár či už u sólistu alebo speváckej skupiny, je dobré vysvetliť im, o čo v piesňach ide a hravou formou ju postupne nacvičiť. Pri speve je možné pohybovať sa jednoduchým kráčaním v priestore najmä pri spevných pásmach. Nemusí byť všetko staticky odspievané z jedného miesta. Taktiež nemusí vždy spievať celá skupina naraz. Dá sa to rozlíšiť predspevom najlepšieho speváckeho interpreta nie však dlhým. Taktiež nemusí byť všade použitý hudobný sprievod, môže sa striedať aj s á-capelou, alebo hrať len jeden, dva nástroje atď. (pri speve sa okrem celej L'H môžu využiť rôzne druhy nástrojov, napr. heligónka, píšťalka, ústna harmonika, ozembuch, husle, ale i iné, napr. hrebeň, paličky, roľníčky, kamienky atď.; musia to však interpreti zvládnuť rytmicky a taktiež intonačne a tiež treba rozlíšiť, k čomu sa aký nástroj hodí).

Kontakt: Jaroslava Kohútová, metodička TNOS v Trenčíne, tel.: 032/6555 324.

Tancujem, teda som...

V rámci metodické pomoci folklórnym kolektívom Trenčianskeho samosprávneho kraja Centrum tradičnej kultúry v Myjave a Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne pripravilo cyklus vzdelávacích seminárov s názvom Tancujem, teda som... – cyklické vzdelávanie v oblasti tanečného folklóru, ktoré je spolufinancované Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky.

Cyklus seminárov nadväzuje na projekty „Naučte nás tancovať!“, ktoré realizovalo Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne v rokoch 2006, 2007, 2008, 2009 a Centrum tradičnej kultúry v Myjave už v rokoch 2001, 2003, 2004 so zameraním na uchovávanie tanečných tradícií západného Slovenska prostredníctvom dedinských folklórnych skupín.

Ďalšie tri semináre uskutočnené v rokoch 2007 a 2008 boli rozšírené i pre záujemcov z ostatných folklórnych kolektívov západného Slovenska.

Na základe doterajších získaných skúseností realizujeme tento seminár v troch nadväzných etapách pre lepšiu dostupnosť účastníkom. Každá z nich sa venuje získaniu a osvojeniu si nových teoretických i praktických poznatkov týkajúcich sa tanečného folklóru.

Semináre lektorsky zabezpečujú Mgr. art. Agáta Krausová, Mgr. art. Barbora Morongová, Mgr. Lenka Šútorová-Konečná a Ing. Jozef Lehocký.

Korepetítori: Pavol Michalička, Ing. Pavol Ježík.

Zameranie seminárov:

- metodika výučby ľudového tanca,
- vedenie nácviku ľudového tanca,
- práca s tanečným motívom,
- získavanie informácií o tanečných tradíciách obce a regiónu prostredníctvom výskumu, spôsoby spracovania, vyhodnotenia a odovzdávania poznatkov v rámci odbornej činnosti jednotlivých cieľových skupín,
- osobnosť pedagóga a jeho činnosť vo folklórnom kolektíve,
- kalendárny a rodinný obradový folklór v súvislosti s tancom,
- hudobné základy pre pedagóga tanca, rytmika, hudobný sprievod k ľudovému tancu,
- základy choreografie, choreografické princípy, základy dramaturgie, réžie,
- spracovanie, sprostredkovanie a uchovávanie tanečného a hudobného folklóru vo folklórnych kolektívoch na základe miestnej tradície oblasti, zameranie folklórnych kolektívov,
- miera štylizácie a spracovanie tanečných tradícií v rámci scénického folklorizmu,
- záverečné pedagogické výstupy na základe získaných poznatkov a zručností,
- záverečné prezentácie dramaturgických a choreografických námetov.

1. etapa seminára sa uskutočnila 3. októbra 2009 v priestoroch Základnej školy na Veľkomoravskej ulici v Trenčíne a bola zameraná na:

- metodiku výučby ľudového tanca I.,
- vedenie nácviku ľudového tanca I.,
- získavanie informácií o tanečných tradíciách obce a regiónu prostredníctvom výskumu, spôsoby spracovania, vyhodnotenia a odovzdávania poznatkov v rámci odbornej činnosti jednotlivcov cieľových skupín,
- hudobné základy pre pedagóga tanca, rytmika,
- základy choreografie, choreografické princípy.

2. etapa seminára sa uskutočnila 28. novembra 2009 v kine Hviezda v Trenčíne. Bola venovaná:

- metodike výučby ľudového tanca II.,
- vedeniu nácviku ľudového tanca II.,
- osobnosti pedagóga a jeho činnosti vo folklórnom kolektíve,
- kalendárnemu a rodinnému obradovému folklóru v súvislosti s tancom,
- hudobnému sprievodu k ľudovému tancu,
- základom dramaturgie a réžie.

3. etapa seminára sa uskutočnila 12. decembra 2009 v kine Hviezda v Trenčíne s nasledovným zameraním:

- metodika výučby ľudového tanca III.,
- vedenie nácviku ľudového tanca III.,
- práca s tanečným motívom,
- spracovanie, sprostredkovanie a uchovávanie tanečného a hudobného folklóru vo folklórnych kolektívoch na základe miestnej tradície oblasti, zameranie folklórnych kolektívov,
- miera štylizácie a spracovanie tanečných tradícií v rámci scénického folklorizmu,
- záverečné pedagogické výstupy na základe získaných poznatkov a zručností,
- záverečné prezentácie dramaturgických a choreografických námetov.

Cyklus realizujeme pre všetkých záujemcov o ľudový tanec, ktorí chcú získať skúsenosti a poznatky pre prácu pedagógov nielen vo folklórnych kolektívoch, ale aj v materských, základných a základných umeleckých školách, ako aj pracovníkov pôsobiach v kultúrnych zariadeniach.

*J. Kohútová, Trenčianske osvetové stredisko
Mgr. Z. Bieliková, Centrum tradičnej kultúry v Myjave*

Foto: J. Kohútová

ŠŤASTNÉ A VESELÉ...

vzor scenára k Vianociam

Pieseň:

Láska bože láska

Slovo:

Vážení prítomní, milí hostia, vy skôr narodení – dôchodcovia – seniori, ktorým je venované dnešné popoludnie.

Už tradične sa stretávame v jesennom období alebo v decembri, ktorý nám opäť zaklopal na dvere a ohlasuje blížiace sa sviatky.

V tejto chvíli vám chceme úprimne poďakovať prostredníctvom slova a hudby.

Báseň:

Katarína Hudecová: Zrelý vek

Všetko, čo je, podlieha času,
tak bolo a vždy bude tak.

Fašiangy pochovávajú basu
a v pôste nevzúka slák.

Aj bez toho sa vesmír krúti,
tak či tak krútime sa s ním.

Kto za úletom leta smúti,
rúha sa bielej krásy zím.

Čas preplával aj našu riekou,
do ktorej dvakrát nevstúpiš.

Ak sme sa našli v zrelom veku,
z búrlivých výšin v nemú tíš

uzavrieť sa nám neprichodí –
nezhlasla ešte túžba v nás

vidieť, jak deň sa za dňom rodí,
velebiť jeho večný jas,

ako sa na slnečnej točnici
prebúdzajú na jar naša zem.

Byť na nej ešte užitoční –
vnúťatím – vďačnej téme tém –

s rozprávkou aby zistili sme,
ako sa ešte vieme smiať!

Neberme zrelý vek tak prísne –
šach ešte neznamená mat.

Aj vtedy, keď sa zjavenie
je veľa pekných záujmov,

keď s ústami aj srdce spieva,
pre pohodu je zárukou.

Niekde sa nájde háčik, dlátka,
čo vedú krásu vyčariť,

s priateľmi posediť si krátko,
v záhradke medzi kvetmi sniť.

Tu bylinkou nás lúka láka
na chutný medovkový čaj,

k prechádzke cesta krivolaká
aj užitočná obyčaj.

Kiež sa nám kdesi v diaľnej diali
svetielko vďaka mihotá

za to, že zo seba sme dali
ďalším štafetu života.

Neberme zrelý vek tak vážne –
šach ešte neznamená mat.

Nech ešte veľa dní sa zažne
každému, kto má život rád.

Pieseň:

Zalet' sokol

Slovo:

Nech sú požehnaní tí, čo majú pochopenie s mojou neistou chôdzou a trasľavými rukami,
nech sú požehnaní tí, čo uznávajú, že moje uši sa už musia napínať, aby zachytili slová,
nech sú požehnaní tí, čo si uvedomujú, že môj zrak zoslabol a moje myslenie už nie je také bystré,
nech sú požehnaní tí, čo sa ohliadli preč, keď sa mi dnes vyliala káva,
nech sú požehnaní tí, čo nikdy nepovedia, dnes si tú historku dvakrát vykladala,
nech sú požehnaní tí, čo poznajú spôsoby, ako vyvolať milé včerajšky,
nech sú požehnaní tí, čo mi dávajú najavo, že som milovaná, neponechaná samota,
nech sú požehnaní tí, čo vedú o ubúdajúcej sile, ktoré potrebujem na nesenie kríža,
nech sú požehnaní tí, čo uľahčujú dni na mojej ceste domov mnohými láskavosťami.

Pieseň:

Zahučali hory

Slovo:

Ani sme sa nenazdali a na dvere nám zaklopal december s najkratšími dňami a najdlhšími večermi. Nadišiel advent s každoročne sa opakujúcou predvianočnou atmosférou, naplnenou zvláštnym napätím z očakávania najkrajších sviatkov roka.

Je taký zvláštny čarovný čas, keď sa radi vraciame do detstva a opäť sme ochotní veriť v zázraky. Čas je nezmerateľný. Bezočivo si nás poháňa pred sebou. Necháva nás oslavovať, stresovať sa, zažívať, krásniť, starnúť a bilancovať. Možno by sme občas zatúžili spraviť si z neho riekou a prizerat' sa, ako tečie mimo nás. V každom jeho zlomku sa zrkadlia naše skutky. Počas roka si ich nestačíme dôsledne uvedomiť. Posúvame ich do nášho duševného inventára, kde čakajú na obdobie, keď ich budeme chcieť prijať a zhodnotiť. A to sú Vianoce. Tie dni, keď sa nám vracia do duše pokora a nevinná detská úzkosť. Keď máme k sebe zrazu akosi viac blízko bez priznania. Zvláštne sa tešíme. Všetko je slávnostné a plné svetla. Nechajme sa i dnes unášať týmto svetlom...

Pieseň:

Na nebesiach

Všetko je na webe – ak nie, hrozia sankcie Spĺňa vaša webová stránka všetky štandardy?

Štandardy sú pravidlá, ktoré musia zo zákona spĺňať všetky informačné systémy verejnej správy (IS VS). IS VS sú napr. rôzne registre, systémy slúžiace na zabezpečenie výkonu verejnej správy atď. Štandardy nie sú iba technické normy, ale aj rôzne smernice, postupy a podobne. Upozorňujeme, že aj webové stránky obcí (označované aj ako webové sídla, internetové stránky, portály atď.) sú buď prezentačnou vrstvou IS VS alebo samostatnými IS VS. Pri nedodržaní štandardov môže Gestor štandardizácie (Ministerstvo financií SR) udeliť v zmysle zákona nemalú pokutu, prípadne siahnuť k ďalším sankciám, ktoré sú v jeho kompetencii. Preto je lepšie oboznámiť sa so štandardizačnými dokumentmi (uverejnené na www.informatizacia.sk/standardy-is-vs/596s) a vyhnúť sa hroziacim sankciám.

Viete, čo musí obsahovať vaša webová stránka?

V zmysle Výnosu MF SR o štandardoch pre Informačné systémy verejnej správy musí webová stránka obsahovať:

- uvedenie vyhlásenia o splnení pravidiel prístupnosti
- identifikáciu správcu obsahu a technického prevádzkovateľa
- zverejnenie kontaktných informácií na správcu obsahu a technického prevádzkovateľa
- uvedenie informácií týkajúcich sa kompetencií a poskytovaných služieb správcu obsahu

- zverejnenie úradných hodín
- poskytovanie obsahu webu v anglickom jazyku a to najmenej v rozsahu predchádzajúcich bodov
- RSS – Really Simple Syndication
- nástroj, prostredníctvom ktorého je používateľ upozorňovaný na zmeny na web stránke, ak je pridaná informácia častejšie ako raz za týždeň
- vyhľadávanie – v prípade, ak webové sídlo obsahuje viac ako sto publikovaných samostatných podstránok.

Aké prvky webstránky nepoužívať?

- dokumenty vo formáte *.doc, *.docx a iné
- tabuľkové dokumenty vo formáte *.xls, *.xlsx
- grafické súbory *.bmp a iné
- audio súbory *.wav a iné
- video súbory *.mow a iné
- komprimované súbory vo formáte *.rar
- nepoužívať rozbaľovaciu navigáciu (informácia má byť okamžite prístupná, problém pre čítačky pre slabozrakých a nevidiacich).

(Zdroj: Ing. Tomáš Čižmárik: Webstránka ako informačný a komunikačný nástroj samosprávy)

Vydávate obecné noviny? Nezabudnite na povinnosti vydavateľa periodickej tlače

Zasielanie bezplatných výtlačkov sa riadi zákonom č. 555 z 3. decembra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov.

Vydavateľ periodickej tlače je povinný bezplatne a na svoje trovy odovzdať do troch dní od začatia rozširovania povinný výtlačok nasledovným inštitúciám:

Slovenská národná knižnica
Nám. J. C. Hronského 1, 036 52 Martin

Univerzitná knižnica v Bratislave
Michalská 1, 814 17 Bratislava 1

Ministerstvo kultúry SR
Nám. SNP 33, 813 31 Bratislava 1

Verejná knižnica Michala Rešetku
Nám. SNP 2, 911 82 Trenčín

Príslušná pobočka štátneho archívu:

Obce z okresu Trenčín a Nové Mesto nad Váhom
zasielajú výtlačok na adresu:
MV SR – Štátny archív v Bratislave, pobočka Trenčín
Kožušnícka 1, 911 05 Trenčín

Obce z okresu Bánovce nad Bebravou
zasielajú výtlačok na adresu:
MV SR – Štátny archív v Nitre, pobočka Topoľčany
Pod Kalváriou 2140, 955 01 Topoľčany

Zasielanie výtlačkov v elektronickej forme

Ďalej je vydavateľ povinný zaslať výtlačok aj v elektronickej alebo inej forme, ak bol v niektorej z nich pôvodne vydaný, po jednom vyhotovení Univerzitnej knižnici v Bratislave, Slovenskej národnej knižnici v Martine a Jazykovednému ústavu Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied.

Povinnosti vydavateľa vyplývajúce z Tlačového zákona

- Vydavateľ periodickej tlače, ktorý je právnickou osobou, je povinný v prvom čísle periodickej tlače vydané v roku 2010 uverejniť oznámenie o štruktúre vlastníckych vzťahov k 31. 12. 2009. Ak je vlastníkom novín obec, postačí pre tento účel uviesť v prvom čísle (v každom novom kalendárnom roku) nasledovnú vetu: „Vydavateľ periodickej tlače týmto v súlade s par. 6 ods. 3 zákona č. 167/2008 Z. z. (Tlačový zákon) oznamuje, že vlastníkom novín (uvedte názov) k 31. 12. 2009 bola obec (uvedte názov obce).....“
- V každom vydaní periodika je povinnosť uvádzať evidenčné číslo vydané Ministerstvom kultúry SR, ktoré podľa Tlačového zákona eviduje periodickú tlač.

A. Vraždová

OBCE OSLAVOVALI PRVÉ PÍ SOMNÉ ZMIENKY

Svinná – 570. výročie

20. jún, deň prvý: Dážď

... meteorológom sa tentokrát predpoveď počasia naplnila. Nanešťastie pre nás všetkých, ktorí sme sa tešili na príjemný deň pod širým nebom...

Neoficiálnym začiatkom osláv 570. výročia prvej písomnej zmienky o obci Svinná bol volejbalový turnaj, ktorý sa musel presunúť do športovej haly.

Tesne popoludní sa otvorili brány školy pre všetkých, ktorí si chceli zaspomínať na svojich predkov, svoje detstvo, ale aj pre tých, ktorých zaujímal ráz našej obce v minulosti. Popri výstave *Svinná v minulosti* mohli vidieť aj obrazy akademického maliara, rodáka z našej obce, Huga Grossa, ktoré na túto príležitosť zapožičala Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne. Nemenej pútavé boli diela súčasných žiakov základnej školy, ktorí sa práve na motívy spomínaného autora snažili zachytiť svoju obec.

Občanov do kultúrneho domu lákala svojím koncertovaním Dychová hudba Vlčovanka z Hornej Súče. Hlavný kultúrny program *Pozdrav mojej obci* otvorili mažoretky. Slávnostnou fanfárou spozornelo každé prítomné ucho, zoslabol šum v sále, a tak sme sa nerušené mohli ponoriť do veršov básne *Svinná* od Jána Harantu, ktorá v dôstojnom podaní Jána Ducha vyznela majestátne. Kytica veršov a piesní bola darom od Trenčianskeho osvetového strediska. Všetkých spoluobčanov a pozvaných hostí privítala starostka obce Ing. Anna Sýkorová, ktorá v príhovore neopomenula ani svojich predchodcov a ich prácu. Prítomných krátko pozdravil aj predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja MUDr. Pavol Sedláček, MPH.

Moderátorka popoludnia Viera Varinská z Trenčianskeho osvetového strediska odovzdala slovo pracovníčke Krajskej knižnice M. Rešetku v Trenčíne Janke Polákovéj, ktorá sa ujala prezentácie knihy od Jozefa Páleníka *Potulky stáročiami obce Svinná*. Keďže autor je rodákom jubilujúcej obce, v krátkej vizitke sa sústredila na jeho doterajšiu rozsiahlu literárnu tvorbu a úspechy. Dôveru od tvorcu uviesť monografiu do života dostal Miroslav Panáček, rodák, ktorý okrem mnohých hasičských vyznamenaní dostal aj najvyššie hasičské ocenenie – titul Zaslúžilý člen DPO SR. Starostka, autor a „krstný otec“ symbolicky posypali knihu rodnou hrudou a zaželali jej čo najviac vnímavých čitateľov. Po tomto pôsobivom akte sa kultúrny program niesol v znamení hudby, spevu a tanca. Najskôr v podaní žiačok tanečného odboru ZUŠ Svinná, závan folklóru priniesli tretiaci zo ZŠ Svinná a v závere rodnú zem ospieval zmiešaný spevácky zbor dospelých pod vedením Janky Mikulčíkovej.

Tak ako sa do sály kultúrneho domu vchádzalo, tak sa z nej za tónov piesní DH Vlčovanka aj odchádzalo.

Vo večerných, nočných a skorých ranných hodinách sa rôzne vekové kategórie zabávali opäť vďaka nepriazni prírody v sále kultúrneho domu s hudobnou skupinou KTM.

21. jún, deň druhý: Pre telo i pre dušu

Nedeľný deň osláv sa začal slávnostnou svätou omšou v rímskokatolíckom Kostole Povýšenia sv. Kríža, ktorú celebroval miestny správca farnosti vdp. Mgr. Jozef Šafár. Poďakovať nebeskému Otcovi prišli pri príležitosti 125. výročia od svojho založenia členovia DHZ a ujali sa čítaní počas sv. omše. Veriaci priniesli aj obetné dary: erb obce, hlinu z rodnej zeme, kríž, monografiu obce, chlieb a víno.

Nechýbal ani zbor sv. Cecílie, aby obohatil aj toto nedeľné slávenie Eucharistie. S práním kňaza, aby sa láska roznechovala nielen na našu zem, ale aj do našich farských rodín, a požehnaním sme mohli vykročiť do športovej časti dňa. Členovia DHZ nezabudli ani na občanov, ktorí nás predišli do večnosti a spomenuli si na nich symbolicky, položením venca k hlavnému krížu na miestnom cintoríne.

Športová nedeľa sa začala prehrou domácich dorastencov s výberom z Častkoviec. V popoludňajších hodinách sa na trávniku odohral divácky atraktívny súboj medzi mužstvom starých pánov a ženami Gabor Bánovce nad Bebravou, pričom galantní muži neušľali nežnejšie pohľady a zápas sa skončil výhrou žien.

Nemenej zaujímavá bola ukážka výcviku psov športového klubu kynológie Laugaricio Trenčín, ktorí prezentovali psov nielen ako poslušných priateľov, napr. v skúške ovládateľnosti bez vôdzky, ale aj ako neoceniteľných pomocníkov pri ochrane pred nepriateľom, napr. v skúške obrany.

Lákadlom športového popoludnia bol zápas tímov Svinná A proti Mužstvu futbalových zárazov, zloženého zo známych umelcov a športovcov. Do Svinnej zavítali: Ján Ďurovčík, Miroslav Kovařík, Martin Šeďo, Ivan Vrabec, Igor Krempaský, Tomáš Bezdeda, Ľubomír Pavlovič, Vladimír Volečko, Rasťo Sokol, Ivan Maliar, Ján Ďurie, Tono Brunovský, Ďuro Topor, Mravec Jakubove, Tuli Vojtek, Robo Pukalovič, Ivan Hlaváček, Mário Porubec a Július Šimon. Komentátorom tohto exhibičného stretnutia bol Stanislav Galis a nevďačná úloha rozhodcu pripadla Karolovi Svetkovičovi. Derby sa nieslo v priateľskom duchu a nikto okrem rozhodcu nebol zranený. Páni okrem futbalu mohli sledovať aj výkony MUFUZA mažoretiek a po zápase fotiť svoje ratolesti a krajšie polovičky s „celebritami“.

Povestnou čerešničkou na torte celých osláv sa stal koncert miestnej rockovej skupiny Comeback. Ukončiť sa ho podarila len myšlienka prebúdzania sa do pracovného pondelka.

Pre nepriaznivé počasie a neutíchajúci vietor sa, žiaľ, nemohli uskutočniť vyhladkové lety balónom a ukážky požiarneho útoku, ktoré by určite potešili najmä deti.

V mene všetkých spoluobčanov ďakujem klubom, zložkám, organizáciám, školám, pracovníkom obecného úradu, autorovi monografie, sponzorom a ďalším jednotlivcom za vynikajúci priebeh osláv 570. výročia prvej písomnej zmienky o obci Svinná.

Text a foto: Ing. Z. Murínová

Pravotice – 777. výročie a kultúrne slávnosti Mikroregiónu Bánovecko

Oslavy sa začali 4. júla 2009 slávnostnou svätou omšou v rímskokatolíckom Kostole Panny Márie. Pokračovali na miestnom cintoríne požehnaním nového hlavného kríža, ktorý bol pri tejto príležitosti sponzorsky postavený. V sprievode obcou s Dychovou hudbou Boboňanka občania a hostia vstúpili do sály kultúrneho domu, kde bol pripravený slávnostný program *Pozdrav našej obci* venovaný občanom, rodákovi a hosťom obce.

Pozvanie prijali Magda Košútová, poslankyňa NR SR, Ján Turčan, splnomocnenec vlády SR, Ing. Richard Makýš, prednosta Obvodného úradu Bánovce n/B., Ing. Stanislav Šiko, primátor mesta Bánovce n/B., Ľubomír Želiezka, predseda Okresnej rady strany Smer-SD a starostovia obcí Mikroregiónu Bánovecko a Pobereavie.

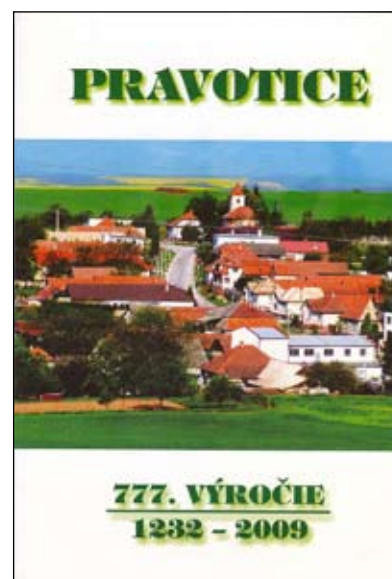
Po príhovore starostu obce Jozefa Vajdáka program pokračoval ocenením významných osobností kultúrneho a spoločenského života v obci pri príležitosti 777. výročia

prvej písomnej zmienky o obci, ktorí dlhé roky odovzdávali a aj odovzdávajú svoje „ja“ do služieb ľudskosti, pre radosť, potešenie a spokojnosť iných. Celý akt sa niesol v duchu výroku: „Šťastie človeka nespočíva v jeho spokojnosti, ale v tom, koľko ľudí urobil šťastnými. Múdrost' nie je v tom, koľko toho vie človek sám, ale v tom, ako svoju múdrost' vie odovzdať iným.“ Ocenení si prevzali plaketu alebo ďakovný list a zároveň sa podpísali do pamätnej knihy.

Slávnostné chvíle spríjemnilo účinkovanie žiakov Základnej umeleckej školy Dezidera Kardoša z Bánoviec nad Bebravou a Folklórneho súboru Bukovina zo Kšínnej. Prítomných zabávala hudobná skupina Music 2 do neskorých hodín.

Želáme si, aby každý, kto do Pravotíc zavítal, sa u nás cítil príjemne. Aby sme si mohli s hrdosťou povedať – toto je moja zem, toto je moja dedina, kde žijem a ktorá mi prirástla k srdcu.

Ing. G. Kluvancová

Pri príležitosti osláv obec vydala publikáciu *Pravotice 777. výročie 1232 – 2009*, v ktorej je priblížená stručná história a súčasnosť obce s fotodokumentáciou.

Veľká Hradná – 680. výročie

A zas o pár rokov staršia – si tentokrát povedala naša obec, ktorá svoje 680. výročie oslavovala v dňoch 11. až 13. septembra 2009.

Obec Veľká Hradná patrí medzi najstaršie obce Slovenska. Kedysi spolu s Malou Hradnou tvorili jednu sídelnú jednotku – Hradnú, kde už v časoch veľkomoravských bolo sídlo arcidiakonátu a v jej katastri stál hrad. Neskôr sa Hradná rozdelila na Hornú Hradnú (dnešnú Veľkú Hradnú) a Dolnú Hradnú (dnešnú Malú Hradnú). Prvá písomná zmienka o Veľkej Hradnej je z roku 1329, kedy sa obec spomína v súvislosti s výmenou majetkov v Trenčianskej stolici s kráľom Karolom Róbertom z Anjou.

Oslavy 680. výročia prvej písomnej zmienky o Veľkej Hradnej sa začali v piatok 11. 9. v podvečer v budove základnej školy, kde bola otvorená výstava

História Veľkej Hradnej. Návštevníci si mohli prezrieť rôzne starodávne nástroje, náradie, oblečenie, dokumenty a fotografie zo života obce a jej obyvateľov. Počas výstavy prebiehala videoprojekcia historických fotografií. Výstavu počas troch dní navštívilo viac ako 500 ľudí. Piatkový program osláv pokračoval večernou diskotékou.

V sobotu popoludní nasledovala hlavná časť osláv – kultúrny program *Pozdrav rodnej obci*. Na úvod sa s programom *Moja rodná* predstavilo Trenčianske osvetové stredisko. Nasledoval príhovor starostu obce Emila Masára. S históriou obce Veľká Hradná prítomných oboznámil

PhDr. Marek Ďurčo, pracovník Matice slovenskej v Martine. Nasledovalo folklórne vystúpenie najmenších so svojou predstavou hry detí na lúke, spevmi a tancami. Svojou dynamikou nás roztľieskal moderný tanec v podaní starších dievčat. Iný umelecký rozmer nám ponúkla vážna hudba v hre na klavíri v podaní Márie Krajčovičovej a v hre na flaute nás očarili Pavlína Lobotková so svojimi spoliužiacami z konzervatória. Svojou precítenou hrou na klavíri a spomienkou na svojho otca zaujal divákov Peter Ježík. V programe sa predstavila aj domáca skupina Zlatá žila, mohutný spev v podaní mužov z hradnej rozochvel naše

srdcia. Program vyvrcholil scénkou *V krčme pod lopúchom*, s vtipnými scénkami a spevom. Vyhľadovaných a smädnych návštevníkov osláv posilnil vynikajúci poľovnícky guláš, čapované pivo, kofola. Príjemný sobotňajší deň naladil návštevníkov na večernú tanečnú zábavu. Hudobná skupina Profil sa vynikajúcou hudbou po-

starala o príjemnú atmosféru a zakončenie osláv druhého dňa.

V nedeľu dopoludnia sa konala slávnostná svätá omša spojená s kladením venca na cintoríne.

Oslavy sa skončili športom. Na miestnom ihrisku boli odohraté futbalové zápasy a miestny hasičský zbor nám predviedol ukážky požiarneho útoku.

Dni plné rozhovorov, stretnutí, spomínania pri krásnej hudbe a tanci – také boli naše oslavy 680. výročia prvej písomnej zmienky.

Text a foto: OcÚ Veľká Hradná

Trenčianska Turná – 740. výročie

Nie každý deň, rok a obdobie je významné a niečím výnimočné. Rok 2009 bol pre našu obec veľmi významný. Bol rokom, v ktorom si pripomínáme 740. výročie prvej písomnej zmienky o obci. Naši občania sa vždy hrdlo hlásili k svojej obci a jej tradíciám. Okrúhle výročie je jednou z príležitostí, kedy sme si všetci akoby bližší, lepší a viac citiaci spoluzviazanosť s rodnou obcou. Veríme, že snaha o vyváženú program na poli športovom, kultúrnom a duchovnom bola adekvátna tomuto výročiu. Oslavy výročia obce sa konali v dňoch 11. – 13. septembra 2009.

V piatok sa otvorili dvere výstav v základnej škole, na Kušnierovci a v klube dôchodcov. Tu si návštevníci mohli pozrieť šikovnosť generácií Turňanov, ktorí svoje diela poskytli na obdiv a inšpiráciu. Neskutočným zážitkom boli ručné práce našich občanov, kresby a diela detí ZŠ a v neposlednom rade naše večne živé a krásne upravené dedinské múzeum Kušnierovec. Výstavy boli návštevníkom k dispozícii počas trvania osláv.

Piatkový program pokračoval slávnostným zasadnutím obecného zastupiteľstva. Hlavným bodom programu bolo ocenenie našich občanov, ktorí sa výraznou mierou podieľali na rozvoji obce v predchádzajúcich rokoch. Boli ocenení za prácu v spolkoch, za príkladný život, pomoc a rôzne aktivity, ktoré si zaslúžia vďaka. Pamätné listy boli udelené 78 občanom a organizáciám v obci a pamätné mince dostali 12 občania.

Slávnostného zasadnutia sa zúčastnili i hostia – primátori a starostovia okolitých obcí, veľadostojní páni farári, štátny tajomník ministerstva školstva SR, predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja, riaditelia okresného a krajského Policajného zboru SR a iní pozvaní hostia i občania obce.

Svojou návštevou nás poctil i premiér Slovenskej republiky Robert Fico so svojim sprievodom, ktorý tvorili: minister vnútra SR Róbert Kaliňák, minister zahraničných vecí SR Miroslav Lajčák, poslanci NR SR – Dušan Galis a Magda Košútová a bývalí reprezentanti slovenského futbalu.

Po krátkom a srdečnom príhovore premiéra sa celá delegácia presunula na náš futbalový štadión, kde „krstný tatko a mamka“ (ako ich nazval náš starosta obce), teda Robert Fico a Magda Košútová, slávnostne pokrstili nové multifunkčné ihrisko.

Potom si tím zložený z predstaviteľov vlády a legend slovenského futbalu zmeral sily s našimi „starými“ páňmi. Oko odborníka potešili parádicky a futbalové akcie na oboch stranách. Snahou oboch mužstiev bola hra fair play a potešenie diváka, resp. fanúšika. Ak by si naši nechceli

uctiť takých vzácných hostí, iste by aj vyhrali. Skóre 8 : 1 je ale dôstojná vďaka za spoluprácu pri realizácii nášho nového ihriska. Pevne veríme, že bude slúžiť našim občanom pre relax, kondíciu a zdravie. Všetci členovia delegácie, poslanci samosprávy, ocenení hostia sa po zápase stretli na slávnostnej recepcii v kultúrnom dome, kde sa konala ľudová zábava so skupinou Radovanka z Trenčianskych Stankoviec. Kto prišiel, neobanoval a veselil sa až do skorých ranných hodín.

Sobotňajší program sa konal na futbalovom štadióne a v kultúrnom dome. Pekné počasie sa postaralo o zaujímavé dopoludnie plné súťaží. Smiech, veselosť a radosť zo svojich výkonov bolo počuť po celom ihrisku. Športovali deti, tatovia, maminy, dedkovia a babky. Všetci, čo mali chuť a silu. Súťaže doobeda vyvrcholili prezentáciou modelárov a ich zručností pri ovládaní modelov. Popoludnie pokračovalo zápasom našich žiakov proti žiakom z Melčíc-Lieskového a Trenčianskeho Jastrabia.

Program pokračoval folklórnym večerom – predstavili sa domáce stálice Večernica a Štvorlístok i Folklórny súbor Partizán zo Slovenskej Ľupče. Bohatý program, krásni ľudia a spokojní diváci. Jedinečný večer, kedy sme počas niekoľkých hodín kultúrneho programu „prešli“ Slovensko na našich javiskových doskách krížom-krážom.

Napokon sa kultúrny dom naplnil modernou hudbou a začala sa disco zábava pod taktovkou osvedčených DJ's. Zábava trvala do rána.

Krásny víkend zavŕšila nedeľa, kedy sa už začali objavovať prvé spomienky na uplynulé podujatia, prvé ohlasy a poďakovania. To najväčšie poďakovanie sa konalo v našom farskom Kostole sv. Martina. Vďaka dekanovi trenčianskeho dekanátu a nášmu páňovi farárovi sme si mohli uvedomiť, že za to, čo tu máme, musíme najviac ďakovať Bohu a našim predkom.

Na novom multifunkčnom ihrisku sa v nedeľu dopoludnia odohral turnaj za účasti štyroch futbalových mužstiev. Tenisti zároveň odohrali tenisový turnaj. Nič iné ako derby susedných obcí vo futbale nemohlo podčiarknuť výnimočnosť tohto víkendu. Pekný deň sa naplnil víťazstvom Trenčianskej Turnej nad Selcom. Počas opäť spestrili naši modelári, ktorí v utišenom vetre predviedli niekoľko vydarených štartov svojich vetroňov.

Veľké „ďakujeme“ patrí všetkým občanom a organizáciám, ktorí sa podieľali na príprave a realizácii dôstojného priebehu osláv. Všetka práca, nápady a pomoc zaangažovaných bola výsledkom troch fantastických dní osláv 740. výročia obce.

Tešíme sa s občanmi a návštevníkmi, ktorí sa bavili a podporili našu maximálnu snahu o dôstojnú prezentáciu obce.

Ing. Róbert Raninec

Dubodiel – 570. výročie prvej písomnej zmienky

Program osláv otvorilo 11. júla vystúpenie ľudovej hudby FSk Dubienka a jarmok ľudových remesiel na námestí obce. Oslavy pokračovali slávnostným programom *Pozdrav našej obce* pre rodákov a občanov Dubodiela v réžii Trenčianskeho osvetového strediska a vystúpeniami detí ZŠ a MŠ, dubodielskymi starodávnymi tancami a ukážkou pôvodných svadobných zvykov. Country skupina Pltníci z Nových Zámkov bola príjemným sprestrením a vyvrcholením sobotňajšieho programu na námestí. Vo večerných hodinách sa o zábavu v kultúrnom dome postarala hudobná skupina Ideál.

Nedeľňajšie športové popoludnie prilákalo milovníkov futbalu a bolo sprestrené ukážkou požiarneho útoku požiarnikov z Dubodiela. Program osláv ukončila večerná diskotéka pre mladých v kultúrnom dome.

Foto: Š. Janík

Reprezentovali náš región na Krajskom festivale hudobného folklóru

Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi, Trenčiansky samosprávny kraj, Obec a Dom kultúry SNP Zemianske Kostoľany s finančnou podporou MK SR, uskutočnili 14. novembra 2009 Krajský festival hudobného folklóru.

Náš región reprezentovali:

- Ženská spevácka skupina Kolovrátk Melčice-Lieskové
- Mužská spevácka skupina Chotár Horná Súča
- Mužská spevácka skupina Folklórneho súboru Nadšenci Trenčín
- Mužská spevácka skupina Folklórnej skupiny Latovec Dolná Súča
- LH Folklórnej skupiny Bukovina Kšinná
- LH – Podjavorinský ľudový orchester ZUŠ Stará Turá

LH Folklórnej skupiny Bukovina Kšinná

- Zuzana Pilátová – sólo spev z LH Poľun Stará Turá
- Andrea Štefancová – sólo spev Folklórna skupina Studienka Chocholná-Velčice
- Anna Petrová a Mária Medvedíková – duo spev Folklórna skupina Studienka Chocholná-Velčice
- Helena Uherková a Anna Laskovičová – duo spev Folklórna skupina Teplanka z Trenčianskej Teplej
- Ján Filo – instrumentalista – heligónka z Folklórnej skupiny Bukovina Kšinná.

J. Kohútová

V SKRATKE Z NAŠICH PODUJATÍ

49. TRADIČNÉ KOPANIČIARSKÉ SLÁVNOSTI

Obec Starý Hrozenkov a obec Drietoma v spolupráci s Trenčianskym osvetovým strediskom v Trenčíne a Klubom kultúry v Uherskom Hradišti, pod záštitou hajtmana Zlínskeho kraja a predsedu Trenčianskeho samosprávneho kraja, uskutočnili už 49. ročník tradičných Kopaničiarskych slávností 17. – 19. júla 2009 v Starom Hrozenkove.

Táto tradičná ľudová slávnosť na moravsko-slovenskom pomedzí v Starom Hrozenkove je predovšetkým zameraná na folklór. Po prvýkrát sa slávnosti uskutočnili v 50. rokoch, kde sa naviazalo priateľstvo a spontánne stretávanie sa občanov oboch štátov po roku 1918 a v tomto období bol tiež na hraniciach zasadený strom – Lipa bratstva.

V piatok 17. júla sa začali oslavy stretnutím práve pri spomínanej Lipe bratstva a potom pokračovali vystúpeniami ženského zboru ČEČERA zo Starého Hrozenkova, mužského zboru z Vápenic, ženského zboru Drmolice z Polešovice a folklórnej skupiny a ľudovej hudby Selčan zo Selca.

V sobotu počasie neprialo, preto sa mnohé z programov museli zrušiť. V nedeľu sa usmialo slniečko a ľudia si mohli opäť vychutnať pestrý program plný zábavy i záverečný ohňostroj.

Všetci sa už teraz môžu tešiť na spoločné stretnutie a slávnosti na 50. jubilejnom ročníku, ktorý sa uskutoční 16. – 18. júla 2010 v amfiteátri v Starom Hrozenkove.

SLÁVNOSTI BRATSTVA ČECHOV A SLOVÁKOV

„Tu bratia vždy sa stretať budú“, je heslo Veľkej Javoriny, kde sa každoročne vždy v poslednú júlovú nedeľu konajú celodenné slávnosti bratstva Čechov a Slovákov. Okrem úvodného tradičného kladenia kytíc pri pamätníku česko-slovenskej vzájomnosti, hlavný program vždy tvorí pestrá paleta rôznych hudobných, speváckych a tanečných žánrov z obidvoch hraničných strán a rôzne iné atrakcie či už pre deti, mládež, ako aj ostatných návštevníkov. Nezahŕňa ani stánkový predaj s občerstvením, ale i s tradičnými ľudovými remeslami, suvenírmi a inými produktmi.

Usporiadateľmi tohoročných slávností, ktoré sa konali 26. júla, boli Trenčiansky samosprávny kraj, Trnavský samosprávny kraj, Juhomoravský kraj a Zlínsky kraj.

OSLAVY 65. VÝROČIA SNP

Oslavy na počesť padlým hrdinom SNP sa uskutočnili v nedeľu 23. augusta 2009 na vrchu Roh-Lubina. Pripravili ich Trenčiansky samosprávny kraj, Obvodný úrad Nové Mesto n/Váhom, Mestský úrad Stará Turá, Obecné úrady Lubina, Bzince p/Javorinou a Oblastný výbor SZPB. V programe sa predstavil Podjavorinský ľudový orchester pri ZUŠ Stará Turá, FS Čakanka z Nového Mesta n/Váhom a Country skupina Texas z Topoľčian.

KRAJSKÉ OSLAVY 65. VÝROČIA SNP SA KONALI V NEDEĽU 30. AUGUSTA 2009 NA JANKOVOM VRŠKU

Usporiadatelia Trenčiansky samosprávny kraj, Mesto Bánovce nad Bebravou, Obec Uhrovec, Oblastný výbor SZPB v Trenčíne pripravili bohatý program. Diváci mali možnosť sledovať historické ukážky bojov z II. svetovej vojny, ktoré predviedol Klub vojenskej histórie Duklianský priesmyk Trenčín, ďalšími účinkujúcimi boli FS Kopaničiari z Myjavy, Šurianskí tamburáši, Heligonkári z Turzovky, Country skupina Texas. Na záver sa uskutočnilo slávnostné zapálenie vatry a ohňostroj.

Foto: www.tsk.sk

FESTIVAL SPEVÁCKYCH ZBOROV

Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja, Obec Horná Súča a Rímskokatolícky farský úrad v Hornej Súči usporiadali 15. novembra 2009 Festival speváckych zborov trenčianskeho regiónu a okolia, kde si zároveň pripomenuli 35. výročie existencie domáceho speváckeho zboru Hornosúčan.

Festivalu sa zúčastnili Ženský SZ Srňan z Horného Srnia, SZ Cantabile z Nového Mesta nad Váhom, SZ Trenčianskej univerzity A. Dubčeka v Trenčíne, Zmiešaný SZ Notabene z Bojkovic a domáci SZ Hornosúčan Horná Súča.

Na záver si všetci účinkujúci pod taktovkou dirigenta Dr. Vakoša spolu zaspievali pieseň *Aká si mi krásna*.

J. Kohútová

SZ Hornosúčan

MAĽOVANÉ SVETLOM

Autorská výstava fotografií Jana Tluku lákala návštevníkov do trenčianskej mestskej veže od 7. do 30. augusta. Jan Tluka je členom Združenia výtvarníkov, Fotostrediska a tvorivej skupiny Méta pri Trenčianskom osvetovom stredisku v Trenčíne. Fotografii sa venuje neprofesionálne od roku 1970. Doteraz usporiadal viac ako 30 autorských výstav.

JAROSLAV ABRHÁM A PRIATELIA

Výstava obrazov uherskohradištského výtvarníka Jaroslava Abraháma a jeho priateľov bola venovaná autorovým sedemdesiatinám. Pripravilo ju Trenčianske osvetové stredisko v rámci tradičnej družobnej spolupráce s regiónom Uherské Hradište v priestoroch Katovho domu v Trenčíne od 3. do 30. septembra. Predstavila prierez Abrahámovou doterajšou tvorbou s akcentom na obdobie posledných rokov. Výstavu obohatili obrazy jeho priateľov D. Burďákovéj, J. Botka, M. Bystřického, Tibora Hladkého, F. Pavlicu a P. Psotku.

GENERÁCIE – GENERAČNÁ DVOJVÝSTAVA MAMY SO SYNOU

Obrazy Hany Petrovskej, členky Združenia výtvarníkov pri Trenčianskom osvetovom stredisku v Trenčíne a fotografie Františka Petrovského, člena Fotostrediska pri Trenčianskom osvetovom stredisku v Trenčíne boli v septembri vystavené v trenčianskej mestskej veži pri príležitosti životného jubilea autorky.

15. VÝTVARNÝ SALÓN TRENČIANSKEHO KRAJA

sa po dvojročnej prestávke uskutočnil tradične v priestoroch synagógy v Trenčíne od 11. septembra do 4. októbra. 45 vystavujúcich autorov a 160 výtvarných diel tak nadviazalo na prerušenú úspešnú tradíciu predchádzajúcich ročníkov. Cieľom Salóna je dokumentovať a zoznamovať obyvateľov a návštevníkov nášho mesta s tvorbou ľudí, ktorých záľubou je výtvarná tvorba (profesne či neprofesionálne) v čase vrcholiacej turistickej sezóny v génii loci synagógy v centre Trenčína a výtvarným umelcom umožniť prezentovať svoje umelecké aktivity v najrôznejších žánroch. Salón počas jeho trvania videlo približne dvetisíc návštevníkov.

31. DRUŽOBNÉ ŠKOLENIE FOTOAMATÉROV A NEPROFESIONÁLNYCH VÝTVARNÍKOV REGIÓNOV TRENČÍN A UHERSKÉ HRADIŠTE

sa uskutočnilo 2. – 4. októbra v Starom Hrozenkove, v rekreačnom stredisku Obecného úradu Na Kordárne za účasti 40 aktivistov z oboch strán pomyselných hraníc a pozvaných hostí (lektorov) – Jana Pospíšila, akad. maliara a riaditeľa Strednej školy umeleckého priemyslu v Uherskom Hradišti, Lubomíra Pospěcha, prírodovedca a fotografa z Uherského Hradišťa, Miroslava Potyku, teoretika výtvarného umenia z Uherského Hradišťa, Lýdie Ivaňovej, výtvarníčky – keramikárky, lektorky tvorivej dielne z Trenčína a akad. sochára Ilju Holešovského z Trenčianskej Teplej.

46. MÉTA

Tradičná výstava členov známej fotoskopiny bola inštalovaná v Posádkovom klube v Trenčíne 6. – 30.11. Za oknami Posádkového klubu sa milovníkom fotografie predstavilo 10 členov skupiny: M. Bányász, I. Hečko, V. Hrnčiar, J. Kákoš, S. a N. Kalabovci, P. Obst, V. Tichý, J. Tluka a J. Tomis. Súčasťou výstavy bola i spomienka na jedného zo zakladajúcej štvorice skupiny Antona Štubňu k výročiu jeho nedožitých 75 narodenín.

J. Tichá

JUBILEJNÝ X. ROČNÍK OKRESNÝCH CYRILOMETODSKÝCH SLÁVNOSTÍ V CIMENNEJ

pripravili a realizovali Obec Cimenná v spolupráci s Trenčianskym osvetovým strediskom v Trenčíne dňa 4. júla 2009 v Cimennej. Po slávnostnej svätej omši v kultúrnom programe vystúpili deti z Cimennej. Oslavy ukončil svojim vystúpením DFS Radosť z Trenčína.

V BZINCIACH POD JAVORINOU SPOMÍNALI NA SLÁVNEHO RODÁKA

Obec Bzince pod Javorinou v spolupráci s Trenčianskym osvetovým strediskom v Trenčíne pripravili spomienkovú slávnosť venovanú profesorovi Rudolfovi Macúchovi, slovenskému vedcovi, orientalistovi, odborníkovi na semitské jazyky, evanjelickému a. v. kňazovi, rodákovi zo Bzniec pod Javorinou pri príležitosti jeho nedožitých 90. narodenín. Po položení kytice k pamätnej tabuli Rudolfa Macúcha si prítomní jeho osobnosť pripomenuli v umeleckom programe Spomienka na slávneho rodáka. Spomienkových osláv sa zúčastnili i rodinní príslušníci.

VERNÝ RODNEJ HRUDE

Trenčiansky samosprávny kraj, Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne v spolupráci s Krajským školským úradom v Trenčíne a Slovenskou národnou knižnicou v Martine usporiadali 19. novembra 2009 v Kongresovej sále Trenčianskeho samosprávneho kraja v Trenčíne pre pedagógov základných a stredných škôl i študentov odborný seminár *Verný rodnej hrude* venovaný 160. výročiu narodenia Pavla Országha Hviezdoslava. Spomenuté výročie bolo vzácnou príležitosťou pripomenúť si životný oblúk, poetické dielo i kultúrnu činnosť tohto významného slovenského básnika, prozaika a prekladateľa. Na seminári odznali príspevky fundovaných lektorov venované životným osudom Pavla Országha Hviezdoslava, jeho literárnemu

dielu, ako i vzťahu k Matici slovenskej. Seminár bol obohatený i o ukážky z tvorby P. O. Hviezdoslava v podaní úspešných recitátoriek Hviezdoslavovho Kubína.

ANI OHNÚŤ ANI ZLOMIŤ... (Literárne čriečky)

je názov knihy Jána Skovajsu, ktorú obec Dolné Srnie, MO MS v Dolnom Srní v spolupráci s MS v Martine a TNOS v Trenčíne prezentovali dňa 20. novembra 2009 v Dolnom Srní. V kultúrnom programe vystúpili zaslúžilá umelkyňa Eva Kristínová, členovia Opery SND v Bratislave Mgr. art. Kristína Sroková a RNDr. Ján Marták. Knihu k čitateľovi vypevradili a želania vyslovili predseda MS Jozef Markuš, predseda MO MS v Dolnom Srní Ján Havalec a starosta obce Peter Petkov.

PRÍRODA, ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A DETI

je názov 21. ročníka výtvarnej súťaže, ktorú pripravilo Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne pre okresy Trenčín a Nové Mesto nad Váhom. Súťaž bola vyhlásená pre materské školy, základné školy a základné umelecké školy. Najlepšie výtvarné práce boli ocenené a vystavené vo vestibule Obvodného úradu v Trenčíne.

L. Juričková

SEMINÁR PRE REDAKTOROV A VYDAVATEĽOV OBECNÝCH NOVÍN

Druhú časť seminára, ktorou sme ďalej pokračovali na tému novinárskej práce na miestnej úrovni pripravilo Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne 8. decembra 2009. Program bol zameraný na aktuálne povinnosti pre vydavateľa novin a novinársku legislatívu vyplývajúcu z Tlačového zákona č. 167/2008 Z. z.

Lektor seminára JUDr. Vladimír Pirošík z Banskej Bystrice v úvode zrekapituloval základné povinnosti obcí ako vydavateľov podľa nového tlačového zákona. Ďalej sa zaoberal pracovno-právnym postavením tvorcov novín, preberaním z internetu a vybranými aspektmi autorského práva, zákonnými informačnými obmedzeniami samospráv v kampani a pri voľbách. Upozornil na čo dať pozor pri zverejňovaní faktúr, zmlúv, dlžníkov obce a pri zverejňovaní narodení, úmrtí, sobášov, jubileí v súvislosti s ochranou osobných údajov.

V ďalšej časti sa venoval regulácii internetu z pohľadu novinárskej legislatívy, povinnému obsahu webu v zmysle „infozákona“ a pravidiel regulácie diskusných fór na webe (zákon a etické kódexy).

A. Némethová

Foto: V. Kmeťová

OTVOR SVOJE SRDCE

Regionálna rada Združenia zborov pre občianske záležitosti Človek človeku v SR, Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja a Obecný úrad v Lubine pripravili vianočné stretnutie primátorov, starostov a účinkujúcich na občianskych obradoch a slávnostiach Otvor svoje srdce 10. decembra v kultúrnom dome v Lubine Miškech Dedinke.

Vianočnú atmosféru spríjemnili svojimi spevmi a tancami členovia Folklórnej skupiny Javorinka Miškech Dedinka.

V. Varinská

AJ SMÚTOK JE SÚČASŤOU ŽIVOTA...

Ani ten najšťastnejšie prežitý život sa nezaobíde bez smutných chvíľ. Hoci budeme zdraví, šťastní a aj keď nás obídu všetky nepríjemnosti, predsa len sa nevyhneme smútku pri odchode niekoho blízkeho, pri odchode na cestu, z ktorej niet návratu. Každý máme niekoho, kto je naším blízkym, kto je naším okolím, bez ktorého by bol náš život iný. Hoci všetci vieme, že už okamihom svojho narodenia sa približujeme chvíli, kedy životnú púť skončíme, neuvedomujeme si to a snažíme sa žiť najlepšie, ako len vieme...

Smútočným obradom sa končí naše životné divadelné predstavenie, je poslednou scénou nášho odchodu – opona sa zatvorí a všetko sa bez potlesku skončí.

Smútočný obrad je pre všetkých zúčastnených ťažký,

pre pozostalých určite najťažší. Každý by mal byť dôstojný, a to si vyžaduje nemalé úsilie a schopnosti od všetkých zúčastnených aktérov.

Práve pre nich pripravila trenčianska Krajská rada Združenia ZPOZ Človek – človeku v SR 30. 9. 2009 v Dome smútku v Trenčianskych Stankovciach metodické podujatie. Po dvoch regionálnych prehliadkach v Kálnici a Púchove akoby „naostro“ predviedlo šesť kolektívov ZPOZ naozaj pútavé ukážky svojich občianskych smútočných obradov:

- *Trenčianske Teplice* sa rozlúčili s mladou maturantkou, ktorú skosila zákerná choroba – emotívna ukážka s rozlúčkou triednej profesorky i spolužiačky, výborná sprievodná „živá“ hudba a spev.

- *Bzince pod Javorinou* ukážkou ekumenickej spomienky pri príležitosti Pamiatky zosnulých ukázali, ako by mala v praxi fungovať spolupráca obce a cirkvi, k prítomným sa prihovorili najvyšší predstavitelia evanjelickej cirkvi a. v. a rímskokatolíckej cirkvi, podujatie výrazne doplnil bzinský spevokol Klenotnica.

- *Mesto Púchov* v ukážke smútočnej rozlúčky so svojim občanom predviedlo na pohľad klasický, svojím podaním však nadštandardný obrad s vynikajúcim hudobným sprevádzaním.

- *Trenčín* predviedol smútočnú rozlúčku s mladým človekom – uloženie jeho urny na miestnom cintoríne. Obrad, ktorý sa stále častejšie uskutočňuje v praxi a bol vítaným obohatením palety ukážok.

- *Obec Záriečie* sa občianskym príhovorom rozlúčila s kazateľom slova božieho v obci na jeho cirkevnom pohrebe, obsah rozlúčky i jej realizácia boli na výbornej úrovni.

- *ZPOZ z obce Chocholná-Velčice* predviedol ukážku poslednej rozlúčky s bývalým dlhoročným funkcionárom obce (predsedom MNV) – scenár i príhovory, ktoré prítomných určite zaujali.

Rozbor jednotlivých ukážok sa po prehliadke uskutočnil v kultúrnom dome a výsledkom bolo konštatovanie, že úroveň občianskej obradovosti naozaj stúpa. V ukážkach sa prezentovali jednotlivci s výbornými textami, rečovým prejavom, vystupovaním, výberom poézie s citlivou recitáciou a kolektívy so zaujímavými scenármi a vítaným doplnením obradu živou hudbou. Každé takéto podujatie slúži na vzájomné odovzdávanie si toho dobrého, na tomto podujatí ho bolo nemálo. Dáva teda možnosť vybrať si a zdokonaľiť ten „svoj“ obrad, hoci je a zostane vždy tým najťažším. Podmienky a možnosti pre vykonávanie občianskych smútočných rozlúčok sú v každej samospráve rôzne, preto je potrebné vážiť si prácu všetkých, ktorí ju vykonávajú.

Foto: B. Hlavandová

Poďakovanie za naozaj poučné podujatie patrí všetkým zúčastneným kolektívom za ich čas a obdivuhodné, hoci smutné, ukážky. Vďaka patrí aj Trenčianskemu samosprávnemu kraju a Trenčianskemu osvetovému stredisku za spoluprácu a prípravu podujatia a starostke Trenčianskych Stankoviec Ing. Eve Beňovičovej a jej kolektívu za príjemné prostredie a úžasný príspevok k vydarenému podujatiu.

Ján Mikláš, predseda KR združenia ZPOZ

Slávnostným koncertom si Lieskované pripomenuli 20. výročie

Dychová hudba Lieskované z Moravského Lieskového, mladá úspešná pokračovateľka novodobých tradícií dychovej hudby vo svojej obci sa za dvadsať rokov svojej umeleckej cesty vypracovala na jednu z najlepších a najstabilnejších dychových hudieb regiónu. Kultúrny dom v Moravskom Lieskovom sa 28. novembra zaplnil milovníkmi dobrej hudby a zábavy, ktorí si na slávnostnom koncerte moderovanom Emiliou Gašparíkovou spoločne zaspomínali na prvopočiatky dychovej hudby.

Dva dni pred Nežnou revolúciou, 15. novembra 1989, sa rozhodla skupina ľudí založiť si vlastný hudobný súbor. Keďže väčšina z nich už mala v tom čase veľa skúseností i praxe, nevyskytol sa žiaden problém, ktorý by bol bránil spoločnej činnosti. Hudobníci predtým pôsobili v súboroch Lieskovan, Vzduchotechnik, Strojstav a Chirana. Už z princípu prispôbovania sa menšiny väčšine skupina prijala názov Lieskované. Celých 20 rokov kapelu istí kapelník Milan Malíček. Prvým umeleckým vedúcim bol Ing. Ján Hargaš, po ňom funkciu zastával Karel Smitka a v súčasnosti je ním Milan Búlik.

Lieskované sa môžu pochváliť aj bohatou kompozičnou činnosťou. Autorom piesne Kamarátska, ktorá odznela ako prvá, je Ing. Marián Vlado. Jeho sólo na trúbke v skladbe Noční slzy nejednému poslucháčovi nahlalo zimomriavky. Ani klarinetisti Ing. Peter Lacko a Igor Bálent sa nenechali zahanbiť a ukázali, čo všetko dokážu v polke Tic Tac. Každopádne za týmito úspechmi nie sú iba roky driny, ale aj skutočná podpora ostatných členov kapely.

Okrem domácich poslucháčov odmieňali potleskom aj ďakovným hovoreným slovom našich Lieskovanov nielen starosta obce Ing. Ľubomír Miklánek, ale aj predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja MUDr. Pavol Sedláček a poslankyňa NR SR Ing. Magda Košútová. Jednou z odmien za dlhoročné fungovanie DH neboli iba tri nahrané CD nosiče, účasť na mnohých festivaloch, koncertoch či súťažiach, množstvo trofejí, ale aj plaketa

odovzdaná z rúk riaditeľa Trenčianskeho osvetového strediska Mgr. Vladimíra Zvaleného.

Piesní, ktoré Lieskované hrajú, je v archíve približne 400 a v sobotu zaznelo množstvo z nich. Medzi stálych spevákov patrí Pavol Gašparík a Ľubomír Ferianec. Prvými speváčkami boli Ing. Vlasta Búliková a Jana Solovicová. V roku 1996 nastali zmeny a piesne začali spievať Martina Vladová, rod. Kubicová a Petra Dolníková, rod. Dedíková. V súčasnosti sú nežným pohľadom medzi už staršími pásmi Erika Pupáková a Sylvia Pašková. Istý čas DH sprevádzala aj mladučka Kristína Kukučová. Záujem

mladej generácie o dychovku je v súčasnosti priam raritou. I napriek tomu je kapela obohatená o mladého nádejného umelca Lukáša Hronečka.

Program koncertu bol obohatený ľudovým rozprávaním Frantom Uhrom z Lanžhota. Spestrením večera bola výborná speváčka Miriam Klimentová, sprevádzaná Petrom Šimom. Záver programu bol skutočne výstižný v podobe piesne Javorina šedivá, ktorou sa DH Lieskované po-

ďakovala nielen poslucháčom, ale aj bývalým účinkujúcim, hráčom, kolegom či spolupracovníkom za ich dlhoročnú činnosť.

Do budúcnosti by sme chceli DH Lieskované popriať veľa úspechov či už na poli kultúrnem, umeleckom ale aj osobnom. Nech naďalej šíria meno našej obce, svoj talent, umenie a chuť do života.

Mgr. S. Malíčková, foto: R. Otava

Spomienky k 20. výročiu Kolovrátku

„Radi sa vraciame ku svojim koreňom. Pamätáme časy, keď sa pestoval ľan, konope a cez dlhé zimné večery tichúčko spievali kolovrátky svoje pesničky.“

Ženská spevácka skupina vznikla v roku 1989 z iniciatívy O. Michalcovej a O. Kusendovej, vtedajšej osvetovej pracovníčky v Melčiciach-Lieskovom. K nim sa hneď na začiatku pridali A. Hnilíčková, E. Rašičová, J. Nováková, a tiež A. Mizeráková a H. Benková, ktoré, žiaľ, už nie sú medzi nami. Neskôr sa do speváckej skupiny dala zlákať aj A. Kreháčová. Zakrátko sme s radosťou privítali speváčky z Adamovských Kochanoviec – P. Potočkovú, P. Šikudovú, A. Petrovú a M. Bušovou. Neskôr pribudla O. Holásková a od roku 2004 s nami spieva i M. Janegová z Melčickej doliny.

Hneď od svojho príchodu do speváckej skupiny nás umelecky viedla Pavlínka Potočková, ktorá nám pripravovala zvykoslavné pásma nielen z nášho regiónu. Boli to pásma Vianočné, Fašiangy, od Juraja po Ondreja, Žatva, Na potoku, Horehronské duchnárky, S piesňou okolo Slovenska a Kochanovská svadba.

Za 20 rokov účinkovania zrealizoval Kolovrátk 479 vystúpení. Tieskali nám na Kopaničiarskych slávnostiach v Starom Hrozenkove, Folklórnych slávnostiach v Myjave a v Mníchovej Lehote, na Medzinárodnom turistickom veľtrhu v Žiline, viackrát v Trenčíne, Homej Súči-Závrskej, v Kostolnej-Záriečí, Novej Bošáci, Šali, Bánovciach n/B., Bzinciach p/J., Trenč. Bohuslaviciach, a v ďalších obciach. Spev sme rozdávali a rozdávali nielen v radoosti, ale aj v smútku. Účinkujeme aj na občianskych pohreboch.

Najviac vystúpení sme absolvovali za pôsobenia P. Potočkovej, ktorá bola vedúcou súboru 11 rokov. Po jej odchode zo zdravotných dôvodov sa vedenia skupiny ujala A. Kreháčová, ktorá je umeleckou vedúcou dodnes. Spevácku skupinu morálne i finančne podporujú obecné úrady v Melčiciach-Lieskovom, Ivanovciach a Adamovských Kochanovciach, za čo im ďakujeme.

A prečo sme si vybrali názov Kolovrátk? Nuž preto, lebo symbolizuje návrat k našim koreňom, ľudovým zvykom a tradíciám.

A. Kreháčová, foto: M. Kvasnica

→ Z osláv 20. výročia 5. 9. 2009 v KD Melčice-Lieskové

DOLNÁ SÚČA, HORNÁ SÚČA A MNÍCHOVA LEHOTA OSLÁVILI 90 ROKOV OCHOTNÍCKEHO DIVADLA

Dolná Súča je obec s bohatou kultúrnou tradíciou a minulosťou,

ktorá sa začala rozvíjať už v minulom storočí v ťažkých sociálnych a národných podmienkach. Len veľmi ťažko nájdeme obdobný rozvoj kultúrno-spoločenského života v iných obciach na Slovensku. Dnes, keď už nenávratne miznú mnohé prvky tradičnej ľudovej kultúry, začínajú ľudia pociťovať potrebu udržiavať a zveľaďovať dedičstvo svojich predkov. Vzácné je úsilie súčasných, ktorí sa snažia nielen zachovávať, ale i rozvíjať osobitosť kultúrno-spoločenských väzieb minulosti s prítomnosťou.

Divadelná história sa začala písať v roku 1919

Po skončení 1. svetovej vojny začali sa i v našej obci vytvárať predpoklady na organizovanú kultúrnu činnosť. V Dolnej Súči bol ako prvý založený divadelný krúžok v roku 1919. Ešte v tom istom roku sa verejnosti predstavil divadelnou hrou Ferka Urbánka Hrob lásky, ktorou sa začala písať divadelná história našej obce. Zakladateľmi divadelného krúžku boli miestny farár Ladislav Chmielovský a učiteľ Štátnej ľudovej školy v Dolnej Súči manželia Molčanovci.

Počiatkové ťažkosti boli nielen v nedostatku priestorov a rekvizít, ale hlavne v tom, ako presvedčiť občanov o veľkom význame divadla. V tom čase považovali divadlo za niečo neprístojné a nemravné. Keďže v mravných otázkach ľud dbal najmä na poučenie a názor duchovného, použil miestny farár Ladislav Chmielovský kazateľnicu na to, aby vhodným spôsobom presvedčil súčasný ľud, že divadlo je chvályhodná kultúrna činnosť slúžiaca nielen na pobavenie, ale predovšetkým ako výchovný prostriedok.

Občania zmenili názory po prvom predstavení v apríli 1919. Predstavenie malo veľký úspech. Nacvičili ho zakladatelia divadelného krúžku. Herci hrali v piešťanskom kroji.

Už o rok bola nacvičená ďalšia hra Ferka Urbánka Kamenný chodníček tentoraz v bošáckom kroji. Je zaujímavé, že ťažké začiatky pomáhala prekonávať i skutočnosť, že herci hrali v cudzích krojoch.

Potom sa hrávali divadlá každoročne i viackrát. Boli to hlavne obrazy zo života ľudu, veselohry, jednoaktovky. V detských divadelných predstaveniach to boli vianočné alebo iné príležitostné hry, zdramatizované rozprávky.

Za zmienku stojí skutočnosť, že divadelný krúžok z Dolnej Súče prvý raz vystúpil na cudzom javisku 15. 2. 1925 v Trenčíne v hre Debora, ktorú nacvičila so svojimi hercami Katolícka jednota z Trenčína. Dolnosúčanskí herci predviedli v tejto hre sedliacku svadbu a iné výstupy.

Prvé divadelné predstavenia sa hrávali na provizórnych javiskách. Prvé stálejšie javisko bolo postavené v novembri 1936 v triede cirkevnej školy. Bolo iba z dosák položených na prázdnych sudačoch a tesárskych koníkoch. Na javisko sa vchádzalo z dvora cez okno. Ako šatňa slúžila malá tmavá komora. Treba spomenúť obrovské nadšenie pre divadelníctvo u vtedajšej mládeže. Materiálnu či finančnú pomoc v tom čase nebolo možno čakať od nikoho, preto javisko a potrebné rekvizity pod vedením miestnych učiteľov zhotovovali herci sami.

O dva roky neskôr, v roku 1938, bola na kultúrne ciele prestavaná a upravená väčšia miestnosť pri konzume. V tejto sále bolo postavené aj javisko. V roku 1949 bola táto miestnosť zrenovovaná a zväčšená. Do dvora bolo pristavané nové vyvýšené javisko, miestnosť na úschovu kulís, ktorá bola i šatňou a miestnosť pre Osvetovú besedu. Po postavení kultúrneho domu v roku 1978 sa hrávalo divadlo v spoločenskej sále. Postavením kinosály,

ktorá je súčasťou budovy kultúrneho domu, sa priestorové problémy vyriešili.

Priekopníci ochotníckeho divadla

Prvú divadelnú hru nacvičili kňaz Ladislav Chmielovský a učiteľia manželia Molčanovci v roku 1919. V ďalších rokoch držali v rukách kormidlo divadla manželia Molčanovci. V rokoch 1934 až 1962 hlavnými organizátormi divadelnej činnosti boli učiteľia manželia Hečkovci, predovšetkým Mária Hečková. Koncom 60. rokov sa réžie divadla ujal učiteľ Milan Moravík. Po jeho odchode divadelná činnosť v obci zanikla.

Za oživenie divadelnej tradície v roku 1983 vďačíme PaedDr. Pavlovi Červenému, ktorý sa spolu s manželkou podujal viesť súbor až do r. 1989. Pod ich vedením sa súbor každoročne zúčastňoval okresnej divadelnej prehliadky ochotníckych súborov Hollého Moravské Lieskové, kde súbor získal viaceré ocenenia. Pri príležitosti 70. výročia našťudovali ako prvú divadelnú komédiu Jána Kedru Ku-chárky z Ovseného.

Priekopníkom divadla v našej obci bol tiež Marián Šedivý vtedajší riaditeľ MKS, ktorý sa veľkou mierou zaslúžil o rozvoj divadla, keď hrával ako mládežník v mnohých hrách. Potom ako učiteľ a správca Osvetovej besedy niekoľko hier i režíroval a bol nadšeným propagátorom ochotníckeho divadla.

Po stagnácii účinkovania ochotníckeho divadla sa o oživenie v roku 1992 postaral mládežnícky chlapčenský súbor, ktorý nacvičil biblický príbeh Pod so mnou v réžii Kataríny Lukšovej. V roku 1993 nacvičili hru Strídza spod hája. V januári v roku 1994 ako divadelný súbor Mária našťudovali hru Osud Márie z Jaureguizare. S uvedenou hrou sa zúčastnili XV. ročníka Hollého Moravské Lieskové, z ktorého si odniesli viacero ocenení. Pri príležitosti 75. výročia založenia divadla v Dolnej Súči túto hru reprízovali. V decembri 1994 odohrali vianočnú hru Dar. Za režijného pôsobenia pani Kataríny Lukšovej sa uskutočnilo 35 predstavení a repríz.

Dlhú stagnáciu oživil Divadelný súbor GIOVANNI

Pracuje pod Združením saleziánskej mládeže – DOMKA a v spolupráci s Obecným úradom v Dolnej Súči. Súbor dostal názov podľa dona Giovanni Bosca, zakladateľa saleziánov, ktorý svoj život obetoval mladým.

V roku 2003 uviedol svoju prvú divadelnú hru pod názvom Bál zlodejov. Hru našťudovali a nacvičili Mirka a Katka Michálikové. Veková kategória hercov sa pohybovala od 15 do 26 rokov. V decembri 2004 pri príležitosti 85. výročia založenia prvého divadelného súboru v obci uviedli svoju druhú divadelnú hru v piatich dejstvách Posledná bosorka.

V marci 2006 divadelný súbor GIOVANNI predviedol ďalšiu divadelnú hru pod názvom Sládkovia opäť s režisérkami Michálikovými.

Pri príležitosti 800. výročia prvej písomnej zmienky o obci Dolná Súča sa divadelný súbor predstavil s divadelnou hrou Geľo Sebechlebský od Jozefa Hollého.

Do divadelného života v našej obci sa zapájajú aj mládežníci z Domky, ktorí sa prezentovali v roku 2005 divadelnou hrou Popletené rozprávky a v novembri 2007 pri príležitosti 800. výročia narodenia sv. Alžbety Uhorskej, patrónky našej farnosti a obce Dolná Súča hrou o živote sv. Alžbety pod názvom Princezná chudobných.

Pri príležitosti 90. výročia založenia prvého ochotníckeho súboru v našej obci divadelný súbor Giovanni našťudoval a 13. 12. 2009 uviedol divadelnú hru od Františka

Šamberka Jedenáste prikázanie. Režisérkam a celému divadelnému súboru Giovanni želáme do ďalšej zásluhnej činnosti veľa tvorivých síl a ďalšie úspechy v reprezentácii dolnosúčanského ochotníckeho divadla. Na záver môžeme povedať, že v našej obci boli a sú ľudia, ktorí prekročili prah pohodlnosti a aj za cenu obetí sa rozhodli hrať ochotnícke divadlo. Im zostali nezabudnuteľné zážitky a nám zas dôkaz o kultúrnej vyspelosti obyvateľov Dolnej Súče.

Text a foto: OcÚ Dolná Súča

90-ročné hornosúčanské divadlo má síce starecký vek, no vôbec nie je staré

„Zachovávanie kultúrneho dedičstva svedčí o vyspelosti národa.“

Zdá sa, že táto myšlienka v súčasnosti nie je veľmi aktuálna. Na takéto, pre dnešného človeka „zbytočnosti“, nie je čas a nie je v tom nič lukratívne. Mentorovanie na túto tému som sa rozhodla nahradiť zlomkom z hornosúčanskej histórie. Po 800. výročí prvej písomnej zmienky o obci máme v tomto roku „nenápadné“ 90. výročie založenia ochotníckeho divadla v Hornej Súči. Aspoň v skratke sa zamyslíme nad tým, čím ochotnícke divadlo za 90 rokov obohatilo myslenie a konanie našich občanov.

Hornosúčanov nebolo potrebné národnostne budiť

Slováci si po stáročia uchovávali svoje tradície, svoju materinskú reč. Aj počas maďarizácie si jednoduchí ľudia udržiavali slovenskú kultúru v piesňach, zvykoch, v príbehoch a rozprávkach. Nemohli a nechceli si zvyknúť na reč, ktorú im v školách a v úradoch vnucovali. Keď v októbri 1918 vznikla 1. ČSR a do úradov a škôl sa vrátila materinská reč, nadšenie ľudu sa prejavilo v rôznych kultúrnych podujatiach. Medzi ne patrili aj prvé divadelné hry slovenských autorov.

Hornosúčanov nebolo potrebné národnostne budiť, pretože od pôsobenia Michala Rešetku bolo v nich národnostné cítenie hlboko zakorenené a rozvíjalo sa hlavne v piesňach a zvykoch. A tak v zimných mesiacoch roku 1919 začal, na podnet bývalého kaplána Chmielovského (vtedajšieho farára v Dolnej Súči), pracovať divadelný krúžok. Viedli ho kaplán Herodek a organista Duchoň. Nacvičili divadelnú hru Ferka Urbánka Kríž pod lipami. Hra mala premiéru v triede miestnej cirkevnej školy, na provizórnom javisku zhotovenom z dosák podložených tesárskymi koníkmi. Po predstavení sa javisko likvidovalo, aby mohla miestnosť slúžiť na vyučovanie. Na takomto javisku odohrali zapálení

ochotníci aj ďalšie štyri divadelné hry režirované učiteľom Duchoňom. V roku 1925 sa začala na kultúrne účely používať zadaptovaná miestnosť Orlovňa, ktorej jednoduché javisko používali ochotníci až do roku 1943. Je zaujímavé, že z malých ziskov, ktoré mali ochotníci z predstavení, iniciovali postavenie nového pomníka Michalovi Rešetkovi, ktorý bol odhalený v roku 1935.

Zlepšenie podmienok pre divadlo

Rokom 1957 sa podmienky pre divadlo trochu zlepšili výstavbou kultúrneho domu. No ochotníci stále nemali šatne, priestory pre kulisy a rekvizity a sála na nácviky, ktoré boli len v zimnom období, bola nevyhovujúca. Zimy si užili až-až. Okrem občasného „tuhšieho čaju“ ich však rozohrieval vnútorný plameň a nároky režisérov, ktorí sa ich snažili „vyhecovať“ do maximálnych výkonov. Po roku 1982 (prestavbou KD) sa zlepšili aspoň zimné podmienky, no nedostatok mimojaviskových priestorov, problémy s osvetlením a ozvučením pretrvávajú ďalej. Čo sa však za 90 rokov nezmenilo, je záujem občanov o divadlo. Vždy plná sála a divadelne uvedomelé občanstvo sú hnacím motorom pre každé divadelné predstavenie.

Z histórie až do súčasnosti

Pozrime sa na divadelné zákulisie trochu bližšie. Prvá divadelná hra bola od slovenského dramatika Ferka Urbánka Kríž pod lipami. O päťdesiat rokov neskôr hornosúčanskí ochotníci oslávili toto výročie nacvičením upravenej hry Škriatok, tiež od F. Urbánka. Na tomto výročí sa stretli starí herci – už starenky a starčekovia – tí, ktorí stáli pri zrode divadla. O desať rokov – pri šesťdesiatom výročí – po dvoch rokoch odmlčania, sa obnovila a omladila činnosť súboru. Tento súbor, pod názvom Divadelný súbor ZO SZŽ pri MKS v Hornej Súči fungoval v takmer nezmenenom zložení desať rokov. V tomto období bola v obci veľká divadelná aktivita. Svoju činnosť obnovili aj súbory v Dúbrave, v Závrsej a vo Vlčom Vrchu. Uskutočnili sa štyri ročníky Prehliadky súčanských divadelných súborov, na ktorých sa predstavili súbory z Dolnej Súče, zo Závrsej, z Dúbravy, z Vlčieho Vrchu a súbor z ústredia.

V roku 1989 zorganizoval súbor veľké oslavy sedemdesiateho výročia vzniku ochotníckeho divadla u nás. Zúčastnili sa na ňom všetci žijúci herci a režiséri. Do tohto výročia malo ochotnícke divadlo v ústredí 66 premiér a 5 – 6 krát viac repríz.

Roky 1979 – 89 boli mimoriadne aj tým, že hornosúčanskí ochotníci sa každoročne zúčastňovali na okresnej súťažnej prehliadke divadelných súborov kategórie C (Hollého Moravské Lieskové), kde získavali ceny za herecké výkony, za réžiu a scénu a šesťkrát bol súbor držiteľom hlavnej ceny.

V sezóne 2000 – 2001 (po desaťročnom odmlčení) sa obnovila činnosť ochotníckeho divadla dospelých. Bývalá herečka, režisérka detského divadla, Danka Zakopčanová, začala pracovať s mladými ochotníkmi. V divadelných sezónach 2000 – 2004 nacvičili a s veľkým úspechom odohrali tri divadelné hry. Sezóna 2004 – 2005 bola však pre súbor smutná. Hru, ktorú pripravovali, neodohrali pre tragickú smrť jedného z jej protagonistov. Zo súboru odišli z pracovných dôvodov ďalší dvaja herci, a tak prerušili svoje účinkovanie. V sezóne 2008 – 2009 súbor začal znovu fungovať prevažne v ženskom zložení.

Herci boli jednoduchí Súčania

Keď hovoríme o divadle, musíme mať v prvom rade na mysli tých, ktorí sú jeho nositeľmi – sú to herci a režiséri – ochotníci, ktorí svoj čas a talent či schopnosti venovali tejto kultúrnej záľube.

Herci boli jednoduchí Súčania – mládež a stredná generácia. Roľníci, ženy v domácnosti, neskoršie robotníci. Najmä prví divadelníci mali len základné vzdelanie, no to im neprekážalo podať často výkon na úrovni profesionála. Neboli len hercami. Väčšina „ochotníčika“ aj ako speváčky a speváci, muzikanti, folkloristi. Boli spoluorganizátormi všetkých kultúrnych podujatí v obci.

Vymenovať všetkých hercov, ktorí svojimi vystúpeniami zabávali, ale i vychovávali diváka, nie je možné. Veď snáď niet rodiny, z ktorej by sa aspoň jeden člen nebol upísal divadlu. Ich mená sú v pamäti a rozprávaní spoluobčanov.

Pri výbere a nacvičkách divadelných hier stáli režiséri – ochotníci

Obetovali svoj voľný čas divadlu a svoje nadšenie prenášali na hercov a ostatných občanov. Do histórie hornosúčanského divadla sa zapísali: Kňazi – bývalí kapláni – Duchoň, manželka Šínski, Čerňanská, Müllerová, Vaňhara, manželka Bednárikovi a Paliatkovci, Maruška;

Hornosúčania – režiséri – Mária Karola Vrbová, Jozef Birás (Lukáč), Júlia Čajová a Danka Zakopčanová.

Najmä tí prví, z rokov 1919 – 1960, majú zásluhu na tom, že jednoduchí Hornosúčania, ktorým nebol prístupný kultúrny život v mestách, sa cez divadelné hry naučili vážiť si svoju reč, mať radi svoju dedinu a domovinu. Tieto vlastnosti prenášali do svojho okolia, do svojich rodín, na deti.

Detské divadlo

Nových hercov – ochotníkov pripravovalo aj detské divadlo, ktoré malo svoje sídlo v škole. Do 2. svetovej vojny to boli kratšie, hlavne náboženské hry a rôzne kultúrne vystúpenia, ktoré nacvičovali miestni učitelia.

Na konci 50. rokov to už boli výpravnejšie hry najmä s rozprávkovým obsahom. Začali fungovať divadelné krúžky. Vedúcimi a režisérmi boli miestne učiteľky: Mária Karola Vrbová, Božena Bridová, Angela Holúbková, Stanislava Sošková, Ľuba Diešková, Kvetoslava Gugová, Helena Tencerová, Anna Smolková, Emília Urbanová a Danka Kompačnová.

Jubileum sme oslávili s Diabolskou pačmagou

90-ročné hornosúčanské divadlo má síce starecký vek, no vôbec nie je staré. Vekový priemer terajšieho súboru je krásny – 21 rokov. (Najstaršia je režisérka, najmladší členovia ešte nemajú 17 rokov.) Súbor je prevažne ženskou záležitosťou (má iba troch mužov). Z dvanásťčlenného kolektívu päť členov pracuje, ostatní sú študenti. Jeden herec žije mimo obce a na skúšky dochádza. Pri takomto zložení súboru siahla režisérka v tejto sezóne po rozprávkovej hre Diabolská pačmaga od Jana Drdu, ktorú upravila a urobila zámennú postav – mužské role obsadila dievčatami, ženské mužmi. Celé predstavenie to posunulo do komediálnej oblasti a dalo veľký priestor a možnosti hercom doslova sa odviazať. Slová chvály by boli zbytočné, pretože o úspechu a vydarenosti predstavenia svedčila plná sála obecnstva všetkých vekových kategórií, mohutný potlesk, ktorý prerušoval dianie na javisku a neutíchajúci smiech. Teda naša divadelná 90-ročná „starenka“ svoje výročie oslávila „vyhodením si z kopytká“.

Nadanie, vytrvalosť, cit a skromnosť

Tieto štyri slová sprevádzali moju divadelnú činnosť a dovoľm si tvrdiť, že aj činnosť všetkých ochotníkov za uplynulých 90 rokov. Bez týchto vlastností by sa ochotníci nedalo a ak áno, tak iba veľmi krátko a málo úspešne. Bez ich napĺňania by sa naše divadlo nebolo dožilo deväťdesiatky.

Čo si zaželať do ďalších rokov?

Aby sa pekné tradície hornosúčanského divadla ďalej rozvíjali. Aby sa vždy našli občania ochotní obetovať tejto peknej činnosti svoj voľný čas. Aby tí, ktorí sa budú venovať divadlu, boli obdarení vytrvalosťou, nadaním a citom.

Aby naši občania zostali aj naďalej vďačnými divákmi.

Mgr. Júlia Čajová

Ochotnícke divadlo je v Mníchovej Lehote „rodinná záležitosť“

Máme tu celé rody ochotníckych hercov. Hrávajú súrodenci, rodičia s deťmi, frajeri aj manželia. Zo vzájomnej symbiôzy javiska a hľadiska žijú aj profesionálne divadlá. My ochotníci máme oproti nim jeden zvláštny fenomén: my nemusíme, my len chceme. Ak chceme, môžeme byť avantgardní, ak chceme, môžeme byť moderní, ak chceme, môžeme byť ľudoví. Nemusíme byť poplatní dobe, nemusíme zarábať, nemusíme súťažiť. Môžeme si skrátka dovoliť ten luxus hrať len pre naše a vaše potešenie. Dosky ochotníckeho divadla sú najslobodnejším miestom na zemi.

Prvé ochotnícke predstavenie v Mníchovej Lehote

V roku 1919 robotník z trenčianskej súkenky Janko Balaj-Bartoš spolu s kamarátom Štefanom Červeňanom-Štramákom nacvičili prvé ochotnícke predstavenie v Mníchovej Lehote. Bola ním komédia Ferka Urbánka z mestského prostredia Už sú všetci v jednom vreci. I napriek tomu, že sa z neho nezachovala žiadna fotografia je isté, že predstavenie malo úspech, pretože sa do spolku hrnuli noví nadšenci.

Ich repertoár tvorili prevažne hry z dedinského prostredia a hry s biblickými námetmi. V dedine vtedy nebola žiadna iná kultúra, ani rádio, ani televízia – veď nebola elektrina. Do začiatku 2. svetovej vojny nacvičili viac ako 50 titulov, financovali sa úplne sami. Skromnejšie pokračovali aj cez vojnu, ale po prechode frontu cez obec bolo javisko, kulisy i dekorácie celkom zničené a súbor sa po 25 rokoch svojej činnosti ocitol opäť na začiatku.

Janko Balaj-Bartoš bol vo svojej dobe nevšedný a všestranný človek a pre svoje okolie, hlavne pre mládež, prirodzený vodca. Bol hybnou silou všetkého kultúrneho diania v Lehote až do konca vojny. Okrem toho, že v roku 1925 založil spolok OROL, čo bol predchodca telovýchovnej jednoty, založil v rokoch 1938 – 1939 aj tradíciu obľúbených dožinkových slávností, ktorá vydržala až do začiatku 60. rokov a prakticky tak založil aj folklórnu skupinu.

Bývalo to asi hodinové tanečno-spevácko-slovné pásmo, v ktorom účinkovalo okolo 30 ľudí. Títo pri nácvičku dostali základnú tanečnú školu, a tvorili akúsi zálohu pre divadelný krúžok.

Detské predstavenia

So školskými deťmi nacvičovali vtedy učitelia, predovšetkým Jaroslav Vlček a počas svojho pôsobenia na lehotskej škole aj náš pán učiteľ Jozef Veselý.

Posledným predstavením, ktoré Janko Balaj-Bartoš režíroval, bola Vrahyňa v roku 1947. Vtedajší okresný osvetový inšpektor mal voči jeho koncepcii hry nejaké výhrady, preto hru do okresnej súťaže pripravila už učiteľka Valéria Remešíková. Z toho, čo pani učiteľka urobila pre ochotnícke divadlo, ťažíme svojim spôsobom dodnes. So súborom každý rok nacvičila niekoľko premiér. So žiakmi robila detské predstavenia, s pokročilejšími jednoaktovky, a tak si pripravila podmienky pre náročné celovečerné hry.

Ochotníci pracovali v takých podmienkach, že sa im čudovala laická i odborná verejnosť. Hrávalo sa v „novej škole“, teda v terajšej klubovni TJ. Herci sa však obliekali a maskovali v „starej škole“, teraz v škôlke a na svoj výstup čakali vonku. Na javisko vchádzali zvonku oknom.

Divadelníci zbierali ocenenia jedno za druhým

V máji 1956 bol u nás na premiére svojej prvotiny Posledná hrmavica prítomný aj jej autor, vtedy začínajúci dramatik Ján Solovič. Tento zážitok zvečnil aj vo svojej nedávno vydanéj knihe Polstoročie s ochotníkmi.

Vďaka precíznej príprave a odbornému vedeniu pani učiteľky začali ochotníci z Lehoty na súťažiach zbierať jedno ocenenie za druhým. Tým najvyšším bol strieborný pohár za 1. miesto v skupine A na krajskej súťaži v Pezinku za hru J. G. Tajovského Ženský zákon v roku 1950. Osobitnú

cenu poroty za postavu Zuzy dostala Magda Liptáková.

Poslednou hrou, ktorú v Lehote režírovala, boli v januári 1958 Mozoľovci. V roku 1958 prevzal režisérské žezlo jej žiak a ochotník Ján Kováč. V jeho režijnej úprave ochotníci v roku 1959 nacvičili hru Keď chlebom vonia zem, o rok neskôr Na križných cestách, v roku 1961 Horí, a naposledy v roku 1979 opäť Tajovského Ženský zákon, s ktorým súbor získal na okresnej súťaži 1. cenu za štyľovo čisté predstavenie a Peter Laco cenu za herecký výkon.

V pohnutom roku 1968 nacvičil v spolupráci s Františkom Pavlíkom hru Jána Soloviča s mnohoznačným názvom Strašne ošemetná situácia, známu aj pod skratkou S. O. S.

Medzitým však celé 60. roky niesla ochotnícku štafetu a zbierala ocenenia silná herecká zostava vtedajších mládežníkov, sústredených okolo Františka Pavlíka, Dušana Dávidka a Anky Balajovej-Zverbíkovej. Všetci traja hrali i režírovali.

Úspešnú veselohru Jana Paulu Slovo má babička nacvičil v roku 1966 Dušan Dávidek, ktorý spolu s Martou Mrázkovou dostali za ňu na okresnej prehliadke aj zvláštnu cenu poroty za herecký výkon.

Na konci 60. rokov boli v kurze malé javiskové formy, v ktorých naši ochotníci „reformovali svet“ – a bodovali na súťažiach s programami Bubenček a Porucha vo vysielaní.

Cenu za réžiu udelila porota v roku 1971 na okresnej prehliadke hre Petra Karvaša s vojnovou tematikou Polnočná omša. Režiroval ju František Pavlík a cenu za herecký výkon dostal Dušan Dávidek. Pôsobivé naštudovanie, ako aj posolstvo tejto hry – o zhubnom vplyve vojny na charaktery členov jednej rodiny – nadišlo zanechalo v divákoch mimoriadny zážitok.

Mnohých nových mladých hercov pritiahla do súboru Anka Balajová-Zverbíková ako režisérka hry zo súčasnosti Plánky od Zdeny Slávikovej, ktorá mala premiéru v marci 1973. Najväčší úspech však táto generácia ochotníkov dosiahla naštudovaním drámy Júliusa Barča-Ivana Matka, ktorá mala v Lehote premiéru v marci 1972.

Po Ženskom zákone z roku 1949 v podaní súboru pani učiteľky Remešíkovej bola hra Matka druhým vrcholom v histórii nášho ochotníckeho divadla.

Súbor s ňou získal 2. miesto na okresnej prehliadke divadelných súborov v Hornom Srní, 1. miesto na krajskom kole v Továrnikoch a prvú cenu za réžiu a ceny za herecké výkony Dušana Dávidka a Anky Balajovej-Zverbíkovej na celoslovenskej prehliadke v Šuranoch.

Ochotnícka činnosť v sedemdesiatych rokoch

bola poznačená jednak zastaranosťou javiskovej techniky v starom kultúrnom dome, ale aj dôsledkami normalizačného procesu po udalostiach roku 1968. Divadlo nemalo režisérov – od kultúrnej práce boli odstavení napríklad František Pavlík či Vlado Kováč. Ján Kováč sa zameriaval na folklórnu oblasť. Práci na javisku sa venovala najmä aktívna zväzacká organizácia, činnosť ktorej vtedy organizovali napríklad Rudo Halgoš, Jožo Burian, Eva Glosová-Burianová, Mária Kováčová-Burianová, Peter Laco, či Maja Šedivá-Halgošová.

Hrali a sami si aj režirovali rozprávky pre deti ako napríklad Zlatovláška alebo Šípková Ruženka. Ani jeden z nich predtým neprišiel do aktívneho styku s ochotníckym divadlom, režirovali sa sami, bez skúseného vedenia sa museli učiť na vlastných chybách – a konkurovať televízii. V roku 1975 v réžii Jána Pavlíka, vtedajšieho riaditeľa školy a osvetára predviedli hru Osvalda Zahradníka Prekroč svoj tieň s povstaleckou tematikou.

V roku 1979 v réžii Evy Glosovej-Burianovej uviedli hru Savvu Holovanivského Ďaleká ozvena, s ktorou získali Stanislavského pohár za 1. miesto v okresnej súťaži hier ruských a sovietskych autorov. Táto generácia skončila svoju ochotnícku činnosť v roku 1979 už spomínaným Ženským zákonom v réžii Jána Kováča.

Opäť na štartovacej čiare

Po 70 rokoch od prvej premiéry stáli lehotskí ochotníci opäť na štartovacej čiare: bez režisérov, bez hercov, bez kulís. Nemali sme nič, len veľké javisko v novom kultúrnom dome a pocit zodpovednosti za to, aby sme rozduchali poslednú iskričku v zhasínajúcej pochodni, zapálenej v tom roku 1919, pretože predkovia všetkých nás hrávali divadlo. A ešte niečo: mali sme podporu svojich divákov, ktorí si neželali, aby ochotnícka tradícia zanikla, celé tie roky na ňu v dobrom spomínali a vďačne sa zúčastňovali všetkých predstavení.

Nové javisko bolo pokrstené uvedením veselohry Štefana Kršňáka S brokovnicou na manžela. Nacvičovať sa začala cez „zamatovo-revolučnú“ jeseň 1989 a premiéru mala preto až 11. marca 1990. Hrali v nej Eva Burianová, Peter Laco, Mária Burianová a Ľuboš Straka, ktorý sem dochádzal na skúšky z Bratislavy. Hra bola napísaná pre päť postáv – no tá piata sa musela vyškrtnúť, pretože ochotných ochotníkov sa až toľko nenašlo. Režirovali všetci štyria – každý sám seba ...

Bolo jasné, že ak má ochotnícke divadlo prežiť, musíme si začať vychovávať dorast. Začalo sa teda s rozprávkovými hrami, v ktorých pod režijným vedením Evy a Márie Burianových hrávali deti zo základnej školy.

Kostýmy – čím ďalej krajšie – nám šila Janka Červeňanová, scénu a kulisy – čím ďalej nápaditejšie – vyrábala Jana Brídzik a techniku – čím ďalej nebezpečnejšiu – mal na starosti Martin Kováč a neskôr Miro Hrnčár.

Vznikla (PA)TÁLIA

Vtedy sa nám ani nesnilo, že sa práve vtedy – pred dvadsiatimi rokmi – položili základy terajšieho ochotníckeho súboru (PA)TÁLIA.

Dva mesiace po tom spomínanom javiskovom krste – v máji 1990 – už deti hrali v krátkej jednoaktovke Zlaté srdiečko. A do konca roku sa stihli nacvičiť ešte Skúšky čerta Belinka. To už bola normálna dlhá rozprávka o troch dejstvách, premiéru mala v novembri 1990 a hrali sme ju aj v okolitých dedinách.

V decembri mala na mikulášskom večierku ešte premiéru kratučká Zimná rozprávka o stratenom liste pre Deda Mráza. Áno, počítate dobre – v roku 1990 boli štyri premiéry: jedna dospelácka a tri detské. Ochotnícke divadlo v Lehote vstalo z mŕtvych!!!

V októbri roku 1991 sa hrala indiánska rozprávka Tri biele šípy. Skúšať sme ju začali na prérii pri kyselke a mala hádam aj pätnásť repríz. S úspechom sme ju hrali pre školy po celom okrese a zúčastnili sme sa s ňou aj okresnej prehliadky detských súborov v Nemšovej. V decembri 1991 študenti v réžii Cyrila Balaja a Petra Laca nacvičili rozprávkovú paródiu V slopajovskom zámku majú starosti a o rok v decembri 1992 mal premiéru Kapitán Budzogáň.

A v decembri 1996 – 40 rokov po Poslednej hrmavici – bol opäť na premiére svojej hry v Lehote prítomný aj jej autor. Mal vtedy 17 rokov, volá sa Peter Burian a jeho autorskou prvotinou bola paródia na rozprávku bratov Grimmovcov Snehulienka a sedem tr(a)paslíkov. Rozprávka mala dobrý divácky ohlas, mali sme už na ňu vyrobené kulisy a zhotovené kostýmy, tak sme ju po šiestich rokoch oprášili a s čiastočne omladeným hereckým obsadením sme ju v roku 2002 nacvičili znova. Snehulienka je úžasne vďačná hra na objavovanie talentov medzi deťmi. Naši malí Hundroši sa s prehľadom začleňujú do veľkého súboru a často sa doň po odrastení vracajú aj iní, ktorí tiež kedysi začínali ako malí trpaslíci.

Petrova druhá úprava bola ruská rozprávka Mrázik s podtitulom Aké dôležité je mať Filipa. Premiéru mala v roku 1999 pri príležitosti 80. výročia ochotníckeho divadla.

Ochotnícky dorast bol bohato zastúpený aj v ďalšej autorskej hre Petra Buriana, ktorú sme pod názvom Skaza vynálezu alebo Pozri, zlato, do toho ťa nič po prvý raz uviedli v máji 2001. Mala zo desať repríz, z toho šesť v Trenčíne v kine Hviezda pre žiakov trenčianskych stredných škôl. Účinkovalo v nej spolu 26 ľudí!

V roku 2001 sme pokrstili náš ochotnícky divadelný súbor na (PA)TÁLIA. Vysvetlenie, prečo práve tento názov je pomerne komplikované... (TÁLIA je múzou komédie alebo divadla ako celku a PA je predpona, ktorá sa dáva, keď niečo nie je celkom pravé). Jadro súboru tvorí družný kolektív, ktorý sa nestretáva len na javisku či v divadelnej šatni, ale aj na rôznych spoločných akciách. Mimoriadne vydarená býva napríklad Dvojbodka, t. j. spoločná bodka za sezónou divadelného a folklórného súboru, keď spoločne pripravujú dobrodružné putovanie či už rozprávkovým alebo strašidelným lesom v Bysterechoch.

Okrem divadelných predstavení členovia (PA)TÁLIE účinkujú v programoch k rôznym obecným výročiam – ako oslavy 1. písomnej zmienky o obci, Deň matiek, výročie súboru Bysterec atď. Populármi sú najmä Matko a Kubko. No a divadelníci vypomáhajú aj najväčšiemu podujatiu folklórného súboru – viaľončnému programu, ktorý sa pripravuje každoročne a je našou obecnou pýchou. Pravidelne v ňom účinkuje okolo 50 ľudí.

M. Burianová, J. Červeňanová

Oslavy 90. výročia odohratia prvého ochotníckeho divadla

sa uskutočnili 29. novembra 2009 v kultúrnom dome v Mníchovej Lehote. Na jubiliujúcom javisku, v ukážkach z najúspešnejších divadelných hier, účinkovali deti, vnuci, pravnuci aj prapravnuci prvých lehotských ochotníkov. Ukážky z najúspešnejších hier, ktoré sa hrali v Lehote od 70. rokov, si plná sála divákov pozrela v pôvodnom obsadení. Scenáristkou a režisérkou tohto dômyselne prepracovaného podujatia bola Mária Burianová (na fotografii prvá zľava). Účastníci si so záujmom prezreli výstavku z činnosti ochotníkov, ktorú pripravila Janka Červeňanová. Prezentáciu, ktorá po celý čas aj názorne dokumentovala hovorené slovo a bola zaujímavým spestrením, pripravil Peter Burian a Barbora Burianová.

Foto: P. Mihál

Sto rokov modrovskej dychovky

si pripomenuli v dňoch 2. a 3. 10. 2009 v Modrovej. Pri tejto príležitosti bolo zrealizované i slávnostné stretnutie bývalých i súčasných členov dychovej hudby Modrovanka, žijúceho pamätníka pôsobiaceho v dychove v 50. rokoch, predstavitelov obce a hostí. Vedúcim DH Modrovanka je Marián Vrbenský. Prítomným bola na pamiatku tejto významnej udalosti odovzdaná pamätná medaila a publikácia Sto rokov modrovskej dychovky.

25. VÝROČIE FOLKLÓRNEJ SKUPINY TEPLANKA

Spevácko-folklórna skupina Teplanka bola založená v roku 1974. Vznikla na základe iniciatívy niekoľkých žien, ktoré si osvojili ľudové piesne z obce Trenčianska Teplá i z okolia. S vtedajším repertoárom účinkovali na rôznych podujatiach okresu Trenčín.

Postupom času sa menilo zloženie súboru a kvalita, ktorá sa zlepšila hlavne pod odborným vedením učiteľov – pána Doboša a Pavlackého z miestnej základnej školy.

Svoju činnosť okrem ľudových piesní zdokonalila FSK Teplanka i na náročnejší program. Nacvičila piesne hymnické i národné. Osvojila si tiež zvyky zo života našej obce. Prezентuje sa i pásmami ako Tepľanská svadba, Drápanie peria a Dožinky.

Za uplynulé roky sa Teplanka zúčastnila na mnohých akciách usporiadaných nielen v obci, ale i v rôznych obciach a mestách na Slovensku i na Morave. Zúčastnila sa rôznych súťaží na úrovni okresu i kraja, kde dosiahla veľa úspechov. Svedčí o tom i množstvo rôznych ocenení.

V súčasnosti je umeleckým vedúcim pedagóg Mgr. Dušan Winkler. Počas jeho pôsobenia sa naďalej skvalitňuje umelecká úroveň súboru, čoho svedkom sú interpretované náročné skladby. Súbor má 10 členiek a harmonikára.

Zdroj: internet

Odporúčajúca bibliografia

I. ŠTÁTNA SPRÁVA A SAMOSPRÁVA

BRACJUN, Anatolij

Hospodárska politika Európskej únie / Anatolij Bracjun. - 1. vyd. - Bratislava : Sprint dva, 2008. - 221 s.
Hospodárske spoločenstvo a hospodárska politika Európskej únie.

DETKO, Jozef

Štúdium v Európskej únii / Jozef Detko, Laura Gresnerová. - Bratislava : Ševt, a. s., 2007. - 160 s.
Systémy a programy vysokoškolského štúdia v krajinách EÚ.

EÚ do vrecka / [zostavili Slavka Hulecová, Katarína Karasová]. - Bratislava : Ševt, 2007. - 88 s.

FIALA, Petr

Evropská unie / Petr Fiala, Markéta Pitrová. - 2. doplnené a aktualizované vydanie. - Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2009. - 803 s.
Publikácia o európskych inštitúciách.

GAJDOŠ, Peter

Sociálne zdroje lokálneho a regionálneho rozvoja: sociologická sonda / Gajdoš Peter, Pašiak Ján. - 1. vyd. - Bratislava : Sociologický ústav SAV, 2008. - 217 s.
Sociologická štúdia o sociálnych zdrojoch regionálneho rozvoja.

HOBBSAWM, E. J.

Globalizace, demokracie a terorismus / Eric Hobsbawm; [z anglického originálu ... preložil Pavel Pšejka]. - [1. vyd.]. - Praha : Academia, 2009. - 134 s.
Medzinárodné vzťahy, sociálne procesy, globalizácia 20. – 21. storočia.

KRUGMAN, Paul R.

Návrat ekonomické krize / Paul Krugman; [z anglického originálu ... preložila Eva Křístková]. - 1. vyd. - Praha : Vyšehrad, 2009. - 168 s.
Hospodárske dejiny v rokoch 1929 – 2008.

MACKOVÁ, Zuzana

Praktické příklady z práva sociálního zabezpečení / Zuzana Macková. - 1. vyd. - Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Vydavateľské oddelenie, 2008. - 72 s.

Názory občanov na budúcnosť Slovenska / Ján Bunčák ... [et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Ekonomický ústav SAV, 2009. - 93 s.

Sociologický výskum o súčasnej situácii na Slovensku.

OKÁLI, Ivan

Hospodársky vývoj Slovenska v roku 2008 / Ivan Okáli ... [et al.]; [jazyková úprava Katarína Rybanská]. - 1. vyd. - Bratislava : Ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied, 2009. - 83 s.

Analýza o hospodárskej politike, trhu práce a ekonomickom rozvoji Slovenska v roku 2008.

WEISS, Peter

Národný záujem a zodpovednosť v slovenskej zahraničnej politike: od geopolitickej ilúzie k euroatlantickej integrácii / Peter Weiss. - 1. vyd. - Bratislava : Kalligram, 2009. - 493 s.

Zahraničná politika Slovenska.

Zákoník práce s komentárom a judikatúrou: platný od 1. septembra 2009. - Bratislava : Nová práca 2009. - 261 s.

II. OSVETA, KULTÚRA

Cestovný lexikón Slovenskej republiky 2009/2010

[autor projektu: Peter Kolník; preklady: Barbara Grabner, Miloš Klas, Miroslava Dulová]. - [1. vyd.]. - Bratislava : Astor Slovakia, 2008. - 435 s.

Publikácia o cestovnom ruchu na Slovensku v rokoch 2009 – 2010. Lexikón obsahuje bohatý mapový materiál.

Encyklopedie mezinárodních vztahů / Petr Kratochvíl, Petr Drulák (eds.). - 1. vyd. - Praha : Portál, 2009. - 367 s. 407586 01, 407587 02

Encyklopédia prináša ucelený obraz o súčasnom stave medzinárodných vzťahov vo svete.

Galéria slávy: osobnosti svetovej politiky všetkých čias / Rafal Dobek ... [et al.]; [z poľského originálu preložil Peter Čačko]. - 1. vyd. - Bratislava : Príroda, 2009. - 278 s.
Portréty významných politických osobností.

GYMPEL, Jan

Dejiny architektúry: od antiky po súčasnosť / Jan Gypel; [autori textov Stefan Breiting ... [et al.]]; [z nemeckého originálu preložila Helena Galanová]. - 1. slovenské vyd. - Bratislava : Slovart, 2008. - 119 s.

Dejiny architektúry, architektonické pamiatky a štýly.

HORVÁTHOVÁ-ČISÁRIKOVÁ, Alena

Nezostalo po nich ticho: [12 osobností očami ich blízkych] / Alena Horváthová-Čisáriková, Roman Slušný, Peter Valo; [grafická úprava Pavel Čisárik]; [fotografie Ctibor Bachratý ... [et al.]]. - 1. vyd. - [Bratislava] : Forza Music, 2009. - 172 s.
Život a dielo slovenských osobností očami blízkych.

HUF, Hans-Christian

Nejmocnější říše světa: Egypt, Persie, Kartágo, Řím / Hans-Christian Huf; [z nemeckého originálu preložil Zdeněk Hejzlar]. - 1. vyd. - Frýdek-Místek : Alpress, 2007. - 323 s.
Dejiny starovekých civilizácií. Dejiny Kartága, Egypta, Perzskej ríše a starovekého Ríma.

KOVÁČ, Dušan

Slovensko v 20. storočí. Druhý zväzok: Prvá svetová vojna 1914 – 1918 / Dušan Kováč ... [et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda – vydavateľstvo SAV, 2008. - 323 s.

KRÁL', Ábel

Pravidlá slovenskej výslovnosti / Ábel Král'. - 2. vyd. - Martin : Matica slovenská, 2009. - 423 s.
Najnovšie pravidlá slovenskej výslovnosti.

LACIKA, Ján

Chránené krajinné oblasti / Ján Lacika, Kliment Ondrejka; [autor textu o chránených územiach NATURA 2000: Leonard Ambróz; fotografie Peter Augustini ... [et al.]]. - 1. vyd. - Bratislava : Dajama, 2009. - 128 s.
Prírodné rezervácie a prírodné krásy Slovenska.

LIŠČÁK, Vladimír

Státy a území světa / Vladimír Liščák. - 3., aktualizované a doplnené vydanie. - Praha : Libri, 2009. - 895 s.
Zemepisná encyklopédia krajín sveta.

Nevyjasnené záhady ľudstva / [zo španielskeho originálu preklad Alexandra Leonová a Luis Leon]. - 1. slov. vyd. - Bratislava : Príroda, 2009. - 208 s.
Nevyjasnené javy a záhady svetových dejín.

100 nejslavnějších vědců: nejvýznamnější osobnosti vědy od starověkého Řecka po současnost / s úvodem Johna Gribbina; [z anglického originálu ... přeložila Libuše Čížmárová]. - 1. vyd. - Brno : Jota, 2009. - 304 s.

STOCKMANN, Viliam

Kto je kto v ochrane prírody Slovenska / [autor i zostavovateľ textu a reprodukováných fotografií Viliam Stockmann]. - Liptovský Mikuláš : Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, 2009. - 238 s.
Prehľad významných slovenských osobností z oblasti ochrany prírody.

37 TOP žien Slovenska / [preklady Lucia Otrisalová]; [grafická koncepcia Juraj Klimko]. - 1. vyd. - Bratislava : Heral, 2009. - nestr.

Slovník významných žien Slovenska.

WEIR, Stephen

Dejiny plné omylov: najhoršie rozhodnutia a tí, čo ich majú na svedomí / Stephen Weir, [autor textov zo slovenských dejín Ivan Mrva]; [z anglického originálu ... přeložila Elena Guričanová, verše prebásnila Dana Guričanová]. - 1. vyd. - Bratislava : Perfekt, 2009. - 264 s.

Významné udalosti dejín s významnými osobnosťami plné omylov a škandálov.

III. REGIONÁLNE DOKUMENTY

BARTEK, Karol

Krížom-krážom po rodných chotároch: Nemšová, Ľuborča, Kľúčové, Trenčianska Závada, Nová Nemšová, Horné Srnie / Karol Bartek; [grafická úprava Vojtech Korvas]. - 1. vyd. - Trenčín : Helena Krausová – HELA, 2003. - 118 s.

Púťavé rozprávania o histórii Nemšovej.

Bulletin 2009. Č. 1, č. 2. – Trenčín : Štatistický úrad Slovenskej republiky – pracovisko ŠÚ SR v Trenčíne, 2009.

Stav ekonomiky Trenčianskeho samosprávneho kraja za 1. polrok roku 2009.

Dubnica nad Váhom, mestská časť Prejta: 630 rokov od prvej písomnej zmienky / [zostavil Richard Benech ... [et al.]]. - Dubnica nad Váhom : Mesto Dubnica nad Váhom, 2009. - 94 s.

LETAVAJOVÁ, Silvia

Kanianska: vlastivedná monografia obce / Silvia Letavajová ... [et al.]. – Kanianska : Obec Kanianska, 2006. - 222 s.

MARŠÁLEK, Ján

Privolávanie rána / Ján Maršálek; [ilustrácie Pavel Siman]. - 1. vyd. - Bratislava : Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2008. - 72 s.
Zbierka lyrických básní autora z Trenčianskych Mític.

PÁLENÍK, Jozef

Potulky stáročiami obce Svinná / Jozef Páleník; [fotografie Jozef Páleník ... [et al.]]; [grafická úprava Karol Konečný]. - 1. vyd. - Svinná : Obecný úrad Svinná, 2009. - 511 s.

Rozsiahla monografia obce.

50. výročie Nemocnice Myjava / [zostavili:] Jozef Markovič, Ján Gálik; [foto: Ján Mikulčík]. - [1. vyd.]. - Myjava : Nemocnica s poliklinikou, 2004. - 46 s.

Publikácia o histórii a súčasnosti nemocnice.

PORUBĀNOVÁ, Elena

Galéria Petra Matejku: výtvarné umenie regiónu Nové Mesto nad Váhom / [texty Elena Porubánová, Klára Kubíková]; [zostavil Ján Mikuška]. - Nové Mesto nad Váhom : Tising, [2009]. - 102 s.

REMIASOVÁ, Marta

Naša Lehota pod Vtáčnikom / Marta Remiašová; [jazyková úprava Ondrej Čiliak]; [zodpovedný redaktor Ján Cipov]. - V Lehotě pod Vtáčnikom : Obecný úrad, 2002. - 136 s.

Monografia obce.

RUMÁNKOVÁ, Elena Mária

Za tajomstvom pečati: historely zo Starej Turej II / Elena Mária Rumánková; [ilustrácie Veronika Melicherová]. - 1. vyd. - Stará Turá : (T-štúdio), 2009. - 192 s. - Voľné pokračovanie knihy Zakvitli lípy pod Drahami.

Historické poviedky autorky zo Starej Turej.

100 rokov ochotníckeho divadla v Kálnici / zostavil Štefan Šicko; [kresby Milan Stano]; [grafické spracovanie Miroslav Samák]. - 1. vyd. - Kálnica : Obecný úrad Kálnica, 2007. - 64 s.

Strategický akčný plán zamestnanosti a budovanie partnerstva na regionálnej, subregionálnej a lokálnej úrovni : grantová schéma: rozvoj ľudských zdrojov : finančné memorandum Phare 2002 : SR 2002/000.610-15 / [kolektív autorov]. - Trenčín : Trenčiansky samosprávny kraj, 2005. - 118 s.

Štatistika miest a obcí v Trenčianskom kraji podľa stavu k 31. 12. 2007. - Trenčín : Štatistický úrad Slovenskej republiky – pracovisko ŠÚ SR v Trenčíne, 2009. - 113 s.

Výsledky hlasovania vo voľbe prezidenta Slovenskej republiky v Trenčianskom kraji 2009: I. a II. kolo. - Trenčín : Štatistický úrad Slovenskej republiky – pracovisko ŠÚ SR v Trenčíne, 2009. - 60 s.

ŽEMBER, Dušan

Kradnutá láska na školskej lavici / Dušan Žember; [ilustrácie Dušan Žember]. - 1. vyd. - Trenčín : Dušan Žember vl. n. : Literárny klub Omega pri Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne, 2009. - 77 s.

Básnická zbierka lyrických básní trenčianskeho autora.

Spracovala: Eva Struhárová,
Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne

JAROSLAVA TICHÁ ODCHÁDZA DO DÔCHODKU

V každej životnej etape sa začína niečo nové a končí to staré. V živote „našej“ Jarky Tichej nastala chvíľa, keď po 33 odpracovaných rokoch odchádza z kolektívu pracovníkov Trenčianskeho osvetového strediska v Trenčíne na zaslúžený oddych. I keď, pravdupovediac, Jarku si nikto z nás nevie predstaviť oddychovať, pretože je stále v pohybe, činorodá, aktívna, kreatívna, plná života a energie má toľko, že ju môže rozdávať. Jarka väčšinu svojho profesijného života spojila s kultúrou. Kultúrnej verejnosti je známa predovšetkým ako neúnavná organizátorka výstav pre výtvarníkov a fotografov v našom regióne. V rámci cezhraničnej spolupráce s Českou republikou je jej meno a aktivity dobre známe aj za hranicami.

V rokoch 1974 – 1976 pracovala ako osvetová pracovníčka v Osvetovej besede v Jarovciach (ObKaSS IV – Bratislava-Karlová Ves). V roku 1976 nastúpila pracovať do Trenčianskeho osvetového strediska (vtedajšie Okresné osvetové stredisko) ako metodička pre výtvarníctvo, fotografiu a film, od roku 1999 aj pre detské divadlo.

Počas jej dlhoročného pôsobenia spolupracovala s množstvom amatérskych výtvarníkov, fotografov a divadelníkov. Založila Združenie výtvarníkov, ktoré združuje amatérskych výtvarníkov v trenčianskom regióne, stála pri zrode oblastných výtvarných salónov v trenčianskej synagóge a metodicky pracuje vo Fotostredisku, ktoré združuje amatérskych fotografov. Pre amatérskych výtvarníkov a fotografov pripravila nespočetné množstvo výstav, školení a seminárov. Spolupracuje aj s amatérskymi výtvarníkmi z družobného okresu Uherské Hradište v Českej republike. Ich spoločné výstavy Stretnutie – Setkání trvajúce už 24 rokov len potvrdzujú spoločný kultúrno-historický kontext našich národov. Je členkou celoslovenského poradného zboru pre výtvarnú tvorbu, členkou odbornej poroty českej národnej súťažnej výstavy Týka se to taky tebe z oblasti životného prostredia.

„Nikto nezostarne preto, lebo dosiahne istý vek, človek sa stáva starým v tom okamihu, keď stratí svoje ideály“ – túto múdru myšlienku kedysi vyslovil Mikuláš Koperník. Nuž, milá Jarka, prajeme Ti, aby si nikdy nestratila svoje ideály a želáme pevné zdravie, šťastné kroky do všetkých smerov a veľa životnej pohody.

Ďakujeme za vykonanú prácu i spoluprácu a tešíme sa na ďalšie stretnutia.

Pracovníci Trenčianskeho osvetového strediska

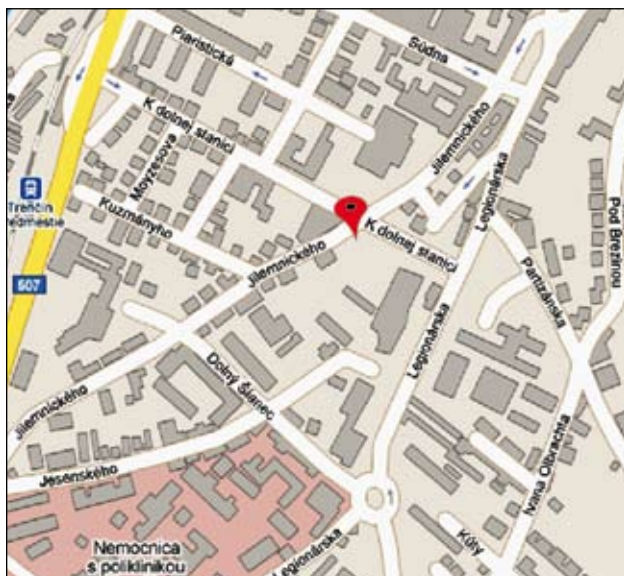
Trenčianske osvetové stredisko sídli v nových priestoroch

Nájdete nás **na treťom nadzemnom podlaží** v novej budove Trenčianskeho samosprávneho kraja na adrese:

TRENČIANSKE OSVETOVÉ STREDISKO V TRENČÍNE

K dolnej stanici 7282/20A
911 01 Trenčín

Fax: 032/6555 330 • e-mail: osveta@tnos.tsk.sk

KONTAKTY NA PRACOVNÍKOV:

- 032/6555 320 – Mgr. Vladimír Zvalený, riaditeľ
(vladimir.zvaleny@tnos.tsk.sk)
- 032/6555 321 – Jana Tretinárová
(jana.tretinarova@tnos.tsk.sk)
– Margita Janesová
(margita.janesova@tnos.tsk.sk)
- 032/6555 322 – Ľubica Juríková
(lubica.jurickova@tnos.tsk.sk)
– Mgr. Viera Varinská
(viera.varinska@tnos.tsk.sk)
- 032/6555 323 – Jaroslava Tichá
(jarka.ticha@tnos.tsk.sk)
– Mgr. Janka Masárová (od 1. 1. 2010)
- 032/6555 324 – Jaroslava Kohútová
(jarka.kohutova@tnos.tsk.sk)
- 032/6555 325 – Bc. Anna Vražďová
(anna.vrazdova@tnos.tsk.sk)
– Anna Némethová
(anna.nemethova@tnos.tsk.sk)
- 032/6555 326 – Jana Muchová
(jana.muchova@tnos.tsk.sk)
– Vladimíra Kmeťová
(vladimira.kmetova@tnos.tsk.sk)

Pozývame vás na návštevu našej novej internetovej stránky **www.tnos.sk**, kde nájdete všetky aktuálne informácie.

Kultúrne spektrum 3 – 4/2009 • Periodický informačný servis o aktualitách v teórii a praxi kultúrno-osvetovej práce pre potreby pracovníkov kultúry, obecných úradov v okresoch Bánovce nad Bebravou, Nové Mesto nad Váhom a Trenčín
Vydalo: Trenčianske osvetové stredisko, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín • IČO: 34059172 • Zodpovedná redaktorka: Bc. Anna Vražďová, č. tel.: 032/6555 325, e-mail: osveta@tnos.tsk.sk • Grafická úprava: Vladimíra Kmeťová
• Tlač: T-expres Trenčín • December 2009 • Náklad: 150 výtlačkov • Nepredajné • Evidenčné číslo MK SR: EV 1139/08